

378.12
ร. 2152
ร. 3

ปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ปริญญาโท

ของ

วันเพ็ญ สวนสวัสดิ์

17 ต.ธ. 2535

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

มีนาคม 2528

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

177254

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปฏิญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษากฎหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา
.....
.....กรรมการ

คณะกรรมการสอบ
.....
.....กรรมการ
.....กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี โดยผู้วิจัยได้รับคำแนะนำจากผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.ประชุม รอดประเสริฐ อาจารย์ดร.เบญจลักษณ์ ภูทินาถ และอาจารย์ดร.เฉลิมวงศ์
วัจนสุนทร ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณอาจารย์ดร.สมสมัย บุญอ่อน อาจารย์สถิตย์ กองคำ อาจารย์เจริญ
โชติพันธุ์ อาจารย์เอนก เทพสุภรณ์กุล อาจารย์นพพล หูลสวัสดิ์ อาจารย์สนั่น มณีคำ
และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและมีส่วนช่วยให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้
ด้วยดี

วันเพ็ญ สวรสวัสดิ์

สารบัญ

บท	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
คำนิยามศัพท์เฉพาะ	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
วัตถุประสงค์ หน้าที่ ของสถาบันอุดมศึกษา	8
ปริมาณของอาจารย์ในมหาวิทยาลัย	10
วัตถุประสงค์ บทบาทและหน้าที่ของวิทยาลัยครู	14
ปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครู	16
เอกสารและการวิจัยในต่างประเทศ	19
สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า	22
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	23
กลุ่มตัวอย่าง	23
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	23
การสร้างเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า	23
การเก็บรวบรวมข้อมูล	24
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	25

4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	29
	วิเคราะห์ปริมาณงานโดยเฉลี่ยคิดเป็นชั่วโมงต่อสัปดาห์ของอาจารย์	
	ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	29
	วิเคราะห์เปรียบเทียบปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาค	
	ตะวันออกเฉียงเหนือ	46
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	56
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	56
	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	56
	การวิเคราะห์ข้อมูล	57
	สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
	อภิปรายผล	60
	ข้อเสนอแนะ	63
	บรรณานุกรม	66
	ภาคผนวก	71

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ตารางแสดงจำนวนแบบสอบถาม จำแนกตามสถานศึกษา	25
2 ปริมาณงานเฉลี่ยคิดเป็นชั่วโมงต่อสัปดาห์ของอาจารย์ในวิทยาลัยครู กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยคิดเป็นร้อยละของงานทั้งหมด	30
3 ปริมาณงานเฉลี่ยคิดเป็นชั่วโมงต่อสัปดาห์ของอาจารย์ในวิทยาลัยครู กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยจำแนกตามสถานศึกษา	32
4 ปริมาณงานเฉลี่ยคิดเป็นชั่วโมงต่อสัปดาห์ของอาจารย์ในวิทยาลัยครู กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยจำแนกเป็นคณะวิชา	34
5 ปริมาณงานเฉลี่ยคิดเป็นชั่วโมงต่อสัปดาห์ของอาจารย์ในวิทยาลัยครู กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยจำแนกตามเพศ	35
6 ปริมาณงานเฉลี่ยคิดเป็นชั่วโมงต่อสัปดาห์ของอาจารย์ในวิทยาลัยครู กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยจำแนกตามอัตราเงินเดือน	36
7 ปริมาณงานเฉลี่ยคิดเป็นชั่วโมงต่อสัปดาห์ของอาจารย์ในวิทยาลัยครู กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยจำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ ...	38
8 ปริมาณงานเฉลี่ยคิดเป็นชั่วโมงต่อสัปดาห์ของอาจารย์ในวิทยาลัยครู กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่งาน ที่รับผิดชอบ	40
9 ปริมาณงานเฉลี่ยคิดเป็นชั่วโมงต่อสัปดาห์ของอาจารย์ในวิทยาลัยครู กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยจำแนกตามวุฒิ	42

10	ปริมาณงานเฉลี่ยคิดเป็นชั่วโมงต่อสัปดาห์ของอาจารย์ในวิทยาลัยครู กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยจำแนกตามประสบการณ์ การทำงาน	44
11	วิเคราะห์ความแปรปรวนของปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครู กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยจำแนกตามสถานศึกษา	46
12	วิเคราะห์ความแปรปรวนของปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครู กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยจำแนกตามคณะวิชา	47
13	การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่ามัธยฐานเลขคณิตภายหลังการทดสอบ ความแปรปรวนโดยใช้ s - Method วิธีทดสอบของ Scheffe' ...	48
14	วิเคราะห์ปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการทดสอบความมีนัยสำคัญของมัธยฐานเลขคณิต ระหว่างอาจารย์ชายและอาจารย์หญิง	49
15	วิเคราะห์ความแปรปรวนของปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่ม ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยจำแนกตามอัตราเงินเดือน	50
16	วิเคราะห์ความแปรปรวนของปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่ม ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยจำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ	51
17	วิเคราะห์ความแปรปรวนของปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่ม ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ รับผิดชอบ	52
18	วิเคราะห์ความแปรปรวนของปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่ม ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยจำแนกตามวุฒิ	53

19	การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่ามัธยฐานเลขคณิตภายหลังการทดสอบ ความแปรปรวนโดยใช้ S - Method วิธีทดสอบของ Scheffé'	54
20	วิเคราะห์ปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการทดสอบความมีนัยสำคัญของมัธยฐานเลขคณิต ระหว่างอาจารย์ที่มี ประสบการณ์การทำงานมากและอาจารย์ที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย ...	55

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สถาบันการฝึกหัดครูตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครูพุทธศักราช 2518 ได้กำหนดไว้ว่า เป็นสถาบันการศึกษาและการวิจัย มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิชาการและผลิตครูถึงระดับปริญญาตรี ทำการวิจัย ส่งเสริมวิชาชีพและวิทยฐานะของครู อาจารย์และเจ้าหน้าที่ผู้บริหารการศึกษา ทำนุบำรุงวัฒนธรรม และให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน แต่ปรากฏว่าอาจารย์ในวิทยาลัยครูได้ใช้เวลาส่วนใหญ่ปฏิบัติหน้าที่ทางการสอนมากกว่างานด้านอื่น ๆ เพราะอาจารย์ขาดการสนับสนุนและชักจูงใจในการปฏิบัติภารกิจที่นอกเหนือจากการสอน และขาดความรู้ ประสบการณ์ในด้านการวิจัย เหตุผลประการสำคัญก็คือ อาจารย์ส่วนใหญ่เห็นว่างานด้านการสอนเป็นงานในหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติส่วนงานด้านอื่นถือเป็นงานที่ห้อยอาลัยแรงจูงใจและการอุทิศเวลาของแต่ละคน จึงทำให้สถาบันการฝึกหัดครูปฏิบัติบทบาทและหน้าที่ยังไม่ค่อยสมบูรณ์มากนัก นโยบายการพัฒนาการฝึกหัดครูในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติระยะที่ 5 (พ.ศ. 2525 - 2529) วิทยาลัยครูได้เน้นบทบาทในการดำเนินงานในด้านคุณภาพทางการศึกษา ให้การอบรมครูประจำการเพื่อเพิ่มคุณภาพและเพิ่มประสิทธิภาพในการสอน มีการประสานงานกันระหว่างวิทยาลัยครูและสถาบันการศึกษาอื่นที่อยู่ใกล้เคียง ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน ผลิตเอกสารตำราและอุปกรณ์การเรียนการสอน เปิดโอกาสให้ครู อาจารย์ นักศึกษาได้ใกล้ชิดและสัมผัสกับชีวิตจริงในชุมชนมากขึ้น เพิ่มทุนประสบการณ์วิชาชีพและเตรียมตัวนักศึกษาให้พร้อมก่อนที่จะออกไปปฏิบัติการสอนจริงในชุมชน วิทยาลัยครูยังได้ร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่นในการดำเนินกิจกรรมด้านทำนุบำรุงส่งเสริมเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นอีกด้วย

และจากแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาแห่งชาติระยะที่ 5 การมีกักตุน จะเน้นหนักในงานอันเป็นหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาทุกงาน อาจารย์วิทยาลัยครูจะได้รับการพัฒนาโดยการศึกษาต่อให้มีคุณวุฒิสูงขึ้น มีประสบการณ์ในงานด้านต่าง ๆ ตามบทบาทและหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งจะมีผลทำให้ภาระงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูเปลี่ยนไป ในภาระงานที่เปลี่ยนไปนั้น งานที่เป็นหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาควรจะให้ปฏิบัติเป็นสัดส่วนที่เหมาะสมคือ ถ้าอาจารย์ต้องทำงาน 3 ด้านได้แก่งานด้านการสอน งานค้นคว้าวิจัย และงานบริการทางวิชาการแก่ชุมชน อาจารย์ผู้นั้นควรจะแบ่งเวลาสำหรับงานการสอนประมาณร้อยละ 40 ทำงานด้านค้นคว้าวิจัยประมาณร้อยละ 30 และงานบริการชุมชนประมาณร้อยละ 30 (สังค อุทรานันท์ 2520 : 46) งานด้านการสอนจะรวมไปถึงการเตรียมการสอน การสร้างข้อทดสอบ และการประเมินผล งานด้านค้นคว้าวิจัยได้แก่งานวิจัยที่ทำเป็นส่วนตัวและทำเป็นส่วนรวม รวมไปถึงงานเขียนเอกสารตำรา ส่วนงานด้านบริการ หมายถึงงานที่นอกเหนือไปจากงานสอนและงานวิจัย และงานบริการนี้จะครอบคลุมไปถึงการบริการภายในและภายนอกวิทยาลัยด้วย

วิทยาลัยครูเป็นสถาบันหนึ่งที่มีหน้าที่ในการสร้างสรรค์ และพัฒนางานวิชาการ อาจารย์วิทยาลัยครูเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะทำให้การดำเนินงานของวิทยาลัยมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีความก้าวหน้าและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ การปฏิบัติภารกิจด้านการสอน การค้นคว้าวิจัย การบริการทางวิชาการแก่ชุมชน การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของคณาจารย์วิทยาลัยครูจึงควรได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพ การวางแผนเพื่อพัฒนาอาจารย์ การจัดวางตัวบุคคลให้เหมาะสมกับงานควรได้รับการสนใจและถือ เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้การวางแผนพัฒนาอาจารย์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพจึงควรให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูอยู่เสมอ การประเมินผลนี้จะกระทำโดยวิธีหนึ่งคือการศึกษาปริมาณงาน

ของอาจารย์ในวิทยาลัยครู ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญในการศึกษาปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้วิจัยจะเป็นแนวทางให้ได้ทราบถึงปริมาณงานด้านต่าง ๆ ที่อาจารย์ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติในวิทยาลัย และจะทำให้ทราบถึงการจัดแบ่งงานของคณะวิชาและฝ่ายต่าง ๆ ว่ามีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ด้วยเหตุผลดังกล่าวแล้วผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเกี่ยวกับวิจัยเรื่องปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลงานของการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะช่วยให้ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องของการฝึกหัดครูได้ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงคุณภาพการทำงานของบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ในวิทยาลัยครู ทำให้สถาบันการฝึกหัดครูสามารถดำเนินภารกิจที่ได้รับมอบหมายมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในด้านงานสอนและงานเกี่ยวกับการสอน งานวิจัยและผลงานทางวิชาการ งานบริการทางวิชาการแก่สังคม งานทำนุบำรุงศิลปะวัฒนธรรม งานบริหาร บริการ งานธุรการ และกรรมการ งานอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ
2. เพื่อเปรียบเทียบปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตามหัวแปร

ความสำคัญของ การศึกษาค้นคว้า

1. ผลจากการศึกษาค้นคว้าจะเป็นแนวทางในการจัดอัตรากำลังในการปฏิบัติงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. ผลจากการศึกษาค้นคว้าจะเป็นแนวทางให้ผู้บริหารวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ปรับปรุงโครงการเกี่ยวกับการวางแผนการบริหารบุคคลและพัฒนาคุณภาพของอาจารย์ได้อย่างเหมาะสม

3. การวิเคราะห์ปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
จะเป็นแนวทางในการกำหนดเกณฑ์การทำงานของอาจารย์ได้อย่างเหมาะสม

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตของเนื้อหา การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาปริมาณงานของอาจารย์ใน
วิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยศึกษาปริมาณงานโดยเฉลี่ยต่อสัปดาห์ ในด้านงาน
สอนและงานเกี่ยวกับการสอนงานวิจัยและผลงานทางวิชาการ งานบริการทางวิชาการแก่สังคม
งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม งานบริหาร บริการ งานธุรการและกรรมการ และงาน
อบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ

2. ประชากร การศึกษาครั้งนี้จะศึกษากับอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่วิทยาลัยครูอุดรธานี วิทยาลัยครูเลย วิทยาลัยครูอุบลราชธานี
วิทยาลัยครูสกลนคร วิทยาลัยครูสุรินทร์ วิทยาลัยครูนครราชสีมา วิทยาลัยครูมหาสารคาม
และวิทยาลัยครูบุรีรัมย์

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

3.1.1 วิทยาลัยครู

3.1.2 คณะวิชา

3.1.3 ระดับ

3.1.4 เงินเดือน

3.1.5 ตำแหน่งทางวิชาการ

3.1.6 ค่าตอบแทนหน้าที่งานที่รับผิดชอบ

3.1.7 วุฒิ

3.1.8 ประสบการณ์การทำงาน

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ปริมาณงานของอาจารย์

คำจำกัดความพิเศษ

ปริมาณงาน หมายถึงงานที่อาจารย์ทำตลอดปีการศึกษา 2525 คิดเป็นหน่วยชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งประกอบด้วย งานด้านการสอน งานวิจัย งานบริการทางวิชาการแก่สังคม งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ

งานด้านการสอน

งานสอนในวิทยาลัย หมายถึงงานที่อาจารย์ได้รับมอบหมายให้ทำการสอนในวิทยาลัยโดยกำหนดชื่อรายวิชาและชื่อผู้สอนไว้ในตารางสอนของแต่ละคณะวิชา

งานเกี่ยวกับการสอน หมายถึงงานที่เกี่ยวข้องและต่อเนื่องจากการสอน ได้แก่ งานตรวจงาน งานเตรียมการสอน งานบรรยายเป็นครั้งคราวในวิทยาลัย

งานพัฒนาหลักสูตร หมายถึงงานวางแผนปรับปรุงหลักสูตร ประเมินผลการเรียนการสอน สร้างวัสดุการสอน เลือกตำราและประเมินผลหลักสูตร

งานนิเทศการสอน หมายถึงงานที่อาจารย์ทำการนิเทศการสอนแก่นักศึกษาคณะสอนงานวิจัย หมายถึงงานวิจัยคนควา และเขียนตำราต่าง ๆ

งานบริการทางวิชาการแก่สังคม หมายถึงงานที่อาจารย์เผยแพร่ความรู้ทางวิชาการแก่สังคม ได้แก่การเข้าร่วมอภิปราย รับเชิญไปเป็นวิทยากร

งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม หมายถึงงานที่เกี่ยวกับการทำนุบำรุงรักษาและดำรงไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรมของชาติ รวมทั้งกิจกรรมส่งเสริมให้นักศึกษา คณาจารย์ของวิทยาลัยมีความเข้าใจและเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม

งานบริการ งานบริการ งานธุรการและกรรมการ

งานบริหาร หมายถึงงานที่กระทำในตำแหน่งบริหาร ซึ่งได้แก่งานของอธิการ รองอธิการ หัวหน้าสำนักงานอธิการ หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าภาควิชา หัวหน้าฝ่าย หัวหน้าแผนก

งานบริการ หมายถึงงานที่อาจารย์ให้บริการต่าง ๆ ได้แก่งานของสมาคม
แนะแนว รมยาบาล สวัสดิ์กิจการ จัดตารางสอน ศูนย์ยานพาหนะ โทรศัพท์นักศึกษา บริการ
หอสมุด ไปรษณีย์และการประชาสัมพันธ์

งานธุรการ หมายถึงงานที่เกี่ยวกับเอกสารธุรการต่าง ๆ ได้แก่งานสารบรรณ
การเงิน ทะเบียน หนังสือครุภัณฑ์ และงานเจ้าหน้าที่

งานกรรมการ หมายถึงงานที่กระทำในฐานะที่เป็นประธาน กรรมการหรือ
เลขานุการของคณะกรรมการ ทั้งในการร่วมประชุมและงานธุรการที่เกี่ยวเนื่องกับการประชุม

งานกิจการนักศึกษา หมายถึงงานที่เกี่ยวของกับกิจการนักศึกษา การให้คำแนะนำ
นำแก่นักศึกษาในเรื่องทั่วไป ร่วมในกิจกรรมนักศึกษา เป็นที่ปรึกษาของชมรม

งานอาจารย์ที่ปรึกษา หมายถึงงานที่อาจารย์ใช้ในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา
ในเรื่องการเลือกวิชาเรียน การจัดโปรแกรมการศึกษา อบรมความประพฤติ

งานอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ หมายถึงงานที่อาจารย์ได้รับมอบ
หมายให้ทำการสอน อบรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานและเพิ่มวุฒิของครูและบุคลากรทาง
การศึกษาประจำการตามความต้องการของหน่วยงานต้นสังกัด

ตำแหน่งหน้าที่งานที่รับผิดชอบ หมายถึงตำแหน่งที่ได้รับการแต่งตั้ง ได้แก่ อธิการ
รองอธิการ หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าภาควิชา หัวหน้าสำนักงานอธิการ หัวหน้าแผนก
อาจารย์ผู้สอน และตำแหน่งหน้าที่อื่น

ประสบการณ์การทำงาน หมายถึงจำนวนปีที่อาจารย์รับราชการในวิทยาลัยครู
แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ ประสบการณ์การทำงานมาก ได้แก่อาจารย์ที่รับราชการตั้งแต่
10 ปีขึ้นไป ประสบการณ์การทำงานน้อย ได้แก่อาจารย์ที่รับราชการน้อยกว่า 10 ปี

วุฒิ หมายถึงระดับการศึกษาสูงสุดของอาจารย์ทั้งภายในและภายนอกประเทศ
ได้แก่ ปริญญาตรี ปริญญาโทและปริญญาเอก

อาจารย์ หมายถึงผู้ทำการสอนหรือปฏิบัติงานด้านบริหาร บริการ ธุรการและ
วิชาการในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2525 โดยได้รับเงิน
เดือนหรือค่าจ้างตอบแทน ทั้งนี้ไม่รวมถึงนักการภารโรงหรือวิทยากรที่เชิญมาเป็นครั้งคราว

วิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หมายถึงวิทยาลัยครูอุดรธานี วิทยาลัยครู นครราชสีมา วิทยาลัยครูบุรีรัมย์ วิทยาลัยครูสุรินทร์ วิทยาลัยครูอุบลราชธานี วิทยาลัยครู สกลนคร วิทยาลัยครูเลย

ตำแหน่งทางวิชาการ หมายถึงตำแหน่งที่ระบุไว้ในมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติ วิทยาลัยครู พ.ศ. 2518 และมาตรา 6 (ก) แห่งพระราชบัญญัติการว่าด้วยระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. 2518 ได้แก่ อาจารย์ 1 อาจารย์ 2 อาจารย์ 3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และรองศาสตราจารย์

เงินเดือน หมายถึงรายได้ที่อาจารย์ได้รับเป็นเดือน โดยแบ่งอัตราเงินเดือนเป็นระดับ 3 (ต่ำกว่า 3,000 บาท) ระดับ 4 (3,000 - 5,000 บาท) ระดับ 5 (5,000 - 7,000 บาท) และระดับ 6 ขึ้นไป (7,000 บาทขึ้นไป)

ขอคัดลงเบื้องต้น

1. การวิจัยนี้ถือว่า ข้อมูลที่ได้จากแบบสำรวจซึ่งอาจารย์กรอกเป็นข้อมูลที่เชื่อถือได้
2. การคิดปริมาณงานนี้ เป็นการคิดจำนวนชั่วโมงเฉลี่ย/สัปดาห์ ที่อาจารย์ปฏิบัติ งานจริงทั้งในและนอกเวลาราชการในปีการศึกษา 2525 โดยไม่คำนึงถึงระดับความยากง่าย ของงาน

เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

ปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ย่อมขึ้นอยู่กับบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของอาจารย์ในสถาบันแต่ละแห่ง และภาระหน้าที่ของอาจารย์ย่อมขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ บทบาทและหน้าที่ของสถาบันนั้น ๆ ด้วย ทั้งนี้การศึกษาปริมาณของงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือจึงจำเป็นต้องกล่าวถึง วัตถุประสงค์ บทบาทหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษา และของวิทยาลัยครู

วัตถุประสงค์ หน้าที่ ของสถาบันอุดมศึกษา

การศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมในด้านวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง มีการค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาต่าง ๆ เพื่อสนองความต้องการของท้องถิ่นและประเทศชาติรวมทั้งการให้บริการแก่ประชาชนทั่วไป ดังคณะกรรมการวางแผนเพื่อปฏิรูปการศึกษา ได้เสนอความมุ่งหมายของการศึกษาระดับอุดมศึกษาไว้ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาความงอกงามทางสติปัญญาและความเจริญทางความคิดอันจะนำไปสู่ความก้าวหน้าทางวิชาการและความเจริญของมนุษยชาติ
2. เพื่อสร้างสรรค์กำลังคนในระดับวิชาชีพชั้นสูง เพื่อพัฒนาสังคม
3. เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการที่อำนวยความสะดวกต่อการพัฒนาชุมชน
4. เพื่อทำนุบำรุงส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม
5. การศึกษาระดับอุดมศึกษาต้องจัดกระทำเพื่อพัฒนาคนให้สมบูรณ์ด้วยคุณธรรม

จริยธรรม อันจะนำไปสู่การดำรงชีวิตที่มีคุณค่าแก่บุคคลและสังคม (คณะกรรมการ
วางแผนเพื่อปฏิรูปการศึกษา 2518 : 158)

จากความมุ่งหมายนี้สถาบันอุดมศึกษาจะดำเนินงานให้บรรลุถึงความมุ่งหมาย
ไว้จะต้องมีการปฏิบัติงานที่สำคัญ 4 ประการคือ

1. การสอนวิชาการและวิชาชีพเพื่อสนองความต้องการกำลังคนของสังคม
2. การวิจัยค้นคว้าเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ
3. การบริการทางวิชาการแก่สังคม
4. การถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมและปลูกฝังความเป็นพลเมืองดี (วิจิตร

ศรีสะอาด 2518 : 11)

เมื่อพิจารณาจากภารกิจหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาแล้ว อาจารย์ในสถาบัน
อุดมศึกษาจึงมีภาระงานที่จะต้องกระทำจำแนกได้ 3 ประการคือ

1. งานที่อาจารย์ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติ ซึ่งถือเป็น
หน้าที่ต้องรับผิดชอบอย่างเต็มที่ ได้แก่ งานสอน
2. งานที่อาจารย์ได้รับการพยามคิดต่อให้ปฏิบัติ เช่น งานบริหาร
เป็นกรรมการงานวิจัยที่เป็นโครงการของคณะวิชา
3. งานที่อาจารย์คิดทำขึ้นเองโดยไม่มี การมอบหมาย เช่นงานวิจัย
งานเขียน บทความทางวิชาการ เป็นต้น (เมืองทอง แฉมณี 2519 : 11 - 3)

ในสถาบันอุดมศึกษาอาจารย์เป็นองค์ประกอบที่สำคัญส่วนหนึ่งที่จะทำให้การ
ดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษามีคุณภาพ ก้าวหน้า เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสังคม
และเศรษฐกิจของประเทศ ดังคำกล่าวที่ว่า คณาจารย์ที่เก่งกล้าสามารถคือจุดเริ่ม
ต้นและกลไกที่สำคัญในการพัฒนา (วิจิตร ศรีสะอาด 2519 : 4) ดังนั้นการ
วางแผน เพื่อพัฒนาอาจารย์ของสถาบันอย่างถูกต้องจึงเป็นสิ่งจำเป็น และการวางแผน
พัฒนาอาจารย์จะได้ผลควรจะมีการประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพในการทำงานของ

อาจารย์อยู่เสมอ ซึ่งถือว่าเป็นงานหลักที่สำคัญประการหนึ่งของผู้บริหารสถาบัน (UNESCO 1973 : 76 - 77) ในการวัดภาระการทำงานของอาจารย์ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการประเมินเชิงคุณภาพ จะมีลักษณะการวัด 3 ลักษณะคือ

1. วัดด้วยผลผลิตของการทำงาน
2. วัดด้วยเวลาที่ใช้ในการทำงาน เช่นจำนวนชั่วโมงสอน การเตรียมการสอน การตรวจงานและการเป็นที่ปรึกษาของนักศึกษา
3. วัดด้วยเวลาที่ใช้ในการทำงานโดยคำนึงถึงความหนักเบาของงาน (วีรุฬห์ บุญสมบัติ 2519 : 76 - 77)

การทำงานของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาจะต้องการถึงประสิทธิภาพของงาน ซึ่งข้ออาศัยองค์ประกอบอื่นเข้าช่วยด้วย สิ่งเหล่านั้นได้แก่ อาจารย์มีจำนวนชั่วโมงสอนที่พอดีไม่หนักหรือเบาเกินไป การกระจายงานของอาจารย์มีความเสมอภาคกัน อาจารย์มีเวลาที่จะได้ทำการค้นคว้าวิจัยพอสมควร มีการจัดการบริหารภายในสถาบันที่มีบรรยากาศทางวิชาการดีและมีประชาธิปไตย (Eastmond 1959 : 349)

ปริมาณงานของอาจารย์ในมหาวิทยาลัย

ทบวงมหาวิทยาลัยได้กำหนดปริมาณงานสอนของอาจารย์ไว้ดังนี้

1. ระดับปริญญาตรีและต่ำกว่าใช้เกณฑ์ 10 หน่วยชั่วโมงต่อสัปดาห์ต่อภาคการศึกษาหรือ 30 หน่วยชั่วโมงทำการ ถ้ามีกิจกรรมอื่น ๆ ให้คิดค่าน้ำหนักเทียบเป็นหน่วยชั่วโมง โดยคำนวณชั่วโมงสอนลดลงตามส่วน
2. ระดับบัณฑิตศึกษาใช้เกณฑ์ 6 หน่วยชั่วโมงต่อสัปดาห์ต่อภาคการศึกษา ส่วนกิจกรรมอื่น ๆ คิด 4 หน่วยชั่วโมงต่อสัปดาห์ต่อภาคการศึกษา (ทบวงมหาวิทยาลัย 2521 : 1 - 2)

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ได้กำหนดปริมาณงานประจำปีของอาจารย์ประจำไว้ดังนี้ คือ ปริมาณงานตามปกติของอาจารย์ที่สอนระดับปริญญาโทให้สอน 4 วิชาต่อปี วิชาละ 3 หน่วยกิต หรือคิดเป็นชั่วโมง 180 ชั่วโมงสอนตลอดปีการศึกษา สำหรับปริมาณงานปกติของอาจารย์ภาษาอังกฤษให้คิดตามเกณฑ์การสอนปกติ สำหรับการสอนภาษาอังกฤษแก่ข้าราชการของสถาบัน และสำหรับบุคคลภายนอก เวลาราชการให้คิดเทียบชั่วโมงการสอน 1 ชั่วโมง เท่ากับ 3 ใน 5 ของ ชั่วโมงการสอนในระดับปริญญาโท ส่วนอาจารย์ที่ทำหน้าที่ควบคุมการเขียนวิทยานิพนธ์ให้นักศึกษาให้คิดเทียบนักศึกษา 1 คนเท่ากับ 1 หน่วยกิตของการสอน ถ้าอาจารย์ควบคุมการเขียนวิทยานิพนธ์ให้นักศึกษา 3 คน ก็จะมีปริมาณงานสอนเท่ากับการสอน 1 วิชาที่มี 3 หน่วยกิต ส่วนอาจารย์ในสำนักงานฝึกอบรมให้คิดปริมาณงานเช่นเดียวกับอาจารย์ในคณะต่าง ๆ ตามเกณฑ์ปกติ แต่ถ้าการฝึกอบรมเป็นประเภทปฏิบัติการให้คิดเทียบการฝึกอบรมประเภทปฏิบัติการ 1 ชั่วโมงเท่ากับ 3 ใน 5 ของ ชั่วโมงสอนในระดับปริญญาโท (บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, สภาสถาบัน 2518 : 1 - 2)

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้ศึกษาปริมาณงานของอาจารย์แยกกล่าวตามคณะวิชาและแผนกวิชา ดังนี้ งานสอนของอาจารย์ในคณะวิทยาศาสตร์มีปริมาณงานสอนโดยเฉลี่ย 25 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ปกติคือ 31 - 40 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ การแบ่งงานการสอนปรากฏว่ามีตั้งแต่ 7 - 64 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ส่วนงานสอนในคณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีปริมาณงานสอนโดยเฉลี่ยประมาณ 29 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ เมื่อพิจารณาการแบ่งงานการสอนปรากฏว่ามีตั้งแต่ 8 - 66 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ในคณะวิชาวิทยาศาสตร์ปริมาณงานสอนของอาจารย์โดยเฉลี่ยประมาณ 28 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ การแบ่งงานการสอนมีตั้งแต่ 5 - 60 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ในแผนกวิชาคณิตศาสตร์มีปริมาณงานสอนสูงกว่าเกณฑ์ปกติ สำหรับงานสอนของอาจารย์ในคณะวิจัยการศึกษามีปริมาณงานสอนโดยเฉลี่ยประมาณ 28 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ เมื่อพิจารณาการแบ่งงานการสอน

ปรากฏว่ามีตั้งแต่ 12 - 58 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ สำหรับงานการวิจัย มีอาจารย์ทำงานวิจัยร้อยละ 18.84 อาจารย์ในคณะวิชาวิจัยการศึกษาทำงานวิจัยมากที่สุดถึงร้อยละ 97 รองลงมาได้แก่อาจารย์ในคณะวิชาศึกษาศาสตร์ อาจารย์ในคณะวิชาวิทยาศาสตร์และคณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คือร้อยละ 9, 7 และ 2 ตามลำดับ ส่วนการเขียนตำราและเอกสารประกอบการเรียน มีอาจารย์ร้อยละ 46 ที่เขียนตำราและเอกสารประกอบการเรียน อาจารย์ในคณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ทำงานด้านนี้มากที่สุดถึงร้อยละ 59 รองลงมาได้แก่อาจารย์ในคณะวิชาวิทยาศาสตร์ คณะวิชาศึกษาศาสตร์ คณะวิชาวิจัยการศึกษาและสำนักงานอธิการคือ ร้อยละ 55, 32, 28 และ 28 ตามลำดับ (คณะกรรมการวิจัยสถาบัน 2518 : 1 - 32)

ในปี พ.ศ. 2518 ปกฤษณา ภูวนันท์ ได้ศึกษาลักษณะหน้าที่การทำงานของอาจารย์ประจำในมหาวิทยาลัยมหิดล ในภาคต้นปีการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ประจำในมหาวิทยาลัยมหิดลคนหนึ่งมีอัตราเฉลี่ยการทำงานด้านการสอน 2 วิชา ต่อภาคเรียน และใช้เวลาในการสอน การวิจัย การบริการ และการบริหารเป็น 19, 10, 13, และ 7 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ตามลำดับ และใช้เวลาในการปฏิบัติงานทั้งหมด 40 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และอาจารย์จะรับดูแลนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอกหลักสูตรละสองคนและให้คำปรึกษาคนละ 1 ชั่วโมง 2.6 ชั่วโมง 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ตามลำดับ ที่มหาวิทยาลัยมหิดลจะมีอาจารย์ประมาณครึ่งหนึ่งทำการสอน โดยไม่ได้ทำการวิจัย ประมาณหนึ่งในสามทำการสอนโดยไม่ได้บริการ หนึ่งในสามทำการสอนควบคู่กับการวิจัยและการบริหารและมีอาจารย์ประจำถึงสี่ในห้าทำการสอนควบคู่กับการบริหาร (ปกฤษณา ภูวนันท์ 2518 : 64 - 67)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ศึกษาปริมาณงานของอาจารย์ประจำ พบว่า เมื่อพิจารณาจำนวนชั่วโมงทำงานของอาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ งานสอน

อาจารย์พิเศษทำงานสอนมากที่สุด คือสัปดาห์ละ 24.78 ชั่วโมง ศาสตราจารย์
 ทำงานสอนน้อยที่สุดคือสัปดาห์ละ 16.96 ชั่วโมง งานเกี่ยวกับการสอน รองศาสตราจารย์
 ทำงานประเภทนี้มากที่สุดคือสัปดาห์ละ 0.78 ชั่วโมง อาจารย์ชั้นพิเศษทำงานประเภทนี้
 น้อยที่สุดคือสัปดาห์ละ 0.13 ชั่วโมง งานอาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ทำงาน
 ประเภทนี้มากที่สุด คือสัปดาห์ละ 0.95 ชั่วโมง และศาสตราจารย์ทำงานประเภทนี้
 น้อยที่สุดคือสัปดาห์ละ 0.39 ชั่วโมง งานพัฒนาหลักสูตรศาสตราจารย์ทำงานประเภทนี้
 มากที่สุดคือสัปดาห์ละ 1.53 ชั่วโมง อาจารย์ทำงานประเภทนี้น้อยที่สุดคือสัปดาห์ละ
 0.51 ชั่วโมง งานวิชาการที่เป็นโครงการเฉพาะรองศาสตราจารย์ทำงานประเภทนี้
 มากที่สุดคือสัปดาห์ละ 3.31 ชั่วโมง อาจารย์พิเศษทำงานประเภทนี้น้อยที่สุดคือสัปดาห์ละ
 1.33 ชั่วโมง งานเสริมสร้างวิชาการและวิชาชีพ ศาสตราจารย์ทำงานประเภทนี้มากที่สุด
 คือสัปดาห์ละ 5.13 ชั่วโมง อาจารย์ชั้นพิเศษทำงานประเภทนี้น้อยที่สุดคือสัปดาห์ละ 1.81
 ชั่วโมง งานกิจการนิสิต อาจารย์ทำงานประเภทนี้มากที่สุด คือสัปดาห์ละ 0.86 ชั่วโมง
 อาจารย์ชั้นพิเศษทำงานนี้น้อยที่สุดคือสัปดาห์ละ 0.22 ชั่วโมง งานบริหารและธุรการ
 รองศาสตราจารย์ทำงานประเภทนี้มากที่สุดคือสัปดาห์ละ 7.41 ชั่วโมง อาจารย์ทำงาน
 ประเภทนี้น้อยที่สุดคือสัปดาห์ละ 2.99 ชั่วโมง งานกรรมการ ศาสตราจารย์ทำงาน
 ประเภทนี้มากที่สุดคือสัปดาห์ละ 3.49 ชั่วโมง อาจารย์ทำงานประเภทนี้น้อยที่สุด
 คือสัปดาห์ละ 1.35 ชั่วโมง งานบริการชุมชนผู้ช่วยศาสตราจารย์ทำงานประเภทนี้
 มากที่สุดคือสัปดาห์ละ 4.31 ชั่วโมง และอาจารย์ชั้นพิเศษทำงานประเภทนี้น้อยที่สุด
 คือสัปดาห์ละ 0.44 ชั่วโมง อาจารย์ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยใช้เวลาทำงานทุก
 ประเภททั้งในและนอกเวลาราชการเฉลี่ยสัปดาห์ละ 40.06 ชั่วโมง โดยทำงานใน
 ด้านงานสอน งานเกี่ยวกับการสอน งานอาจารย์ที่ปรึกษาและงานพัฒนาหลักสูตรมากที่สุด
 สรุปรวมสัปดาห์ละ 23.71 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 59.19 ของงานทั้งหมด
 อาจารย์ทุกคนใช้เวลาทำงานสอนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 54.38 ของงานทั้งหมด

อาจารย์คณะเกษตรศาสตร์ใช้เวลาสำหรับงานสอนมากที่สุดคือ 31.39 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
 ภาระงานที่อาจารย์ใช้เวลาทำงานเป็นลำดับที่ 2 คืองานเสริมสร้างวิชาการและวิชาชีพ
 คิดเป็นร้อยละ 12.21 ของงานทั้งหมด ส่วนงานอื่น ๆ ที่อาจารย์ใช้เวลาทำงาน
 เรียงตามลำดับคือ งานบริหารและธุรการคิดเป็นร้อยละ 8.78 ของงานทั้งหมด
 งานบริการชุมชนคิดเป็นร้อยละ 7.38 ของงานทั้งหมด งานวิจัยและเขียนตำราคิดเป็นร้อยละ
 6.25 ของงานทั้งหมด งานกรรมการคิดเป็นร้อยละ 4.31 ของงานทั้งหมด งานเป็น
 อาจารย์ที่ปรึกษาคิดเป็นร้อยละ 1.98 ของงานทั้งหมด งานที่เกี่ยวกับกิจการนิสิตเป็นร้อยละ
 1.88 ของงานทั้งหมด งานพัฒนาหลักสูตรคิดเป็นร้อยละ 1.73 ของงานทั้งหมด
 งานบรรยายพิเศษและสอบวิทยานิพนธ์คิดเป็นร้อยละ 1.11 ของงานทั้งหมด ส่วนงานที่
 เกี่ยวกับการสอนอาจารย์ทั้งมหาวิทยาลัยใช้เวลาเพื่อการสอนสัปดาห์ละ 21.78 ชั่วโมง
 โดยเฉลี่ยเป็นชั่วโมงที่สอนจริง 10.69 ชั่วโมง เวลาที่พบกับนิสิตนอกห้องเรียนและที่
 ใช้ตรวจงาน 4.31 ชั่วโมง และชั่วโมงที่เตรียมการสอน 6.79 ชั่วโมง การเตรียม
 การสอนของอาจารย์ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมงต่อการสอน
 1 ชั่วโมง การเตรียมการสอนจะน้อยลงเมื่ออาจารย์ผู้สอนมีประสบการณ์ในการสอนมากขึ้น
 (สมชาย พยานง และชนิดา ศิลปอนันต์ 2519 : 70 - 73)

วัตถุประสงค์ บทบาทและหน้าที่ของวิทยาลัยครู

พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. 2518 บัญญัติไว้ว่าให้วิทยาลัยครูเป็น
 สถาบันการศึกษาและการวิจัยมีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาวิชาการและผลิตครูถึงระดับ
 ปริญญาตรี ทำการวิจัย ส่งเสริมวิชาชีพและวิทยฐานะของครู อาจารย์ และเจ้าหน้าที่
 ผู้บริหารการศึกษาท่ามกลางวงวัฒนธรรมและให้บริการทางวิชาการแก่สังคม (ราชกิจจานุเบกษา
 2518 : 24) วิทยาลัยครูนอกจากจะมีหน้าที่ตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. 2518
 แล้วยังมีหลักความระบียบบริหารราชการแผ่นดิน 5 ประการคือ

1. ทำหน้าที่ผลิตครูให้โรงเรียนและสถานศึกษาทั่วราชอาณาจักร
2. อบรมครูที่ขาดวิทยฐานะทางครู
3. ส่งเสริมและอบรมครูประจำการเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพ
4. ทำการค้นคว้า วิจัย เกี่ยวกับการฝึกหัดครูตามนโยบายของรัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการ
5. ผลิตตำราประกอบการเรียนการสอนเพื่อประโยชน์แก่การศึกษาโดยส่วนรวม (สีปนนท์ เกตทัต 2524 : 11)

จากหน้าที่ของวิทยาลัยครูนี้ ทำให้วิทยาลัยครูมีบทบาทผลิตครูและหันไปดำเนินการเพื่อช่วยปรับปรุงคุณภาพทางการศึกษา โดยให้การอบรมครูประจำการ ประสานงานกับสถาบันอื่นที่อยู่ใกล้เคียงร่วมกันทำการวิจัยและบริการชุมชน ผลิตตำราวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนตามหลักสูตรของการฝึกหัดครู ให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน เพื่อให้โอกาสครูอาจารย์และนักศึกษาได้ใกล้ชิดและสัมผัสชีวิตจริงในชุมชนแล้ว ร่วมกับชุมชนในการดำเนินกิจกรรมด้านทำนุบำรุงส่งเสริม เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น

หน้าที่หลักของวิทยาลัยครูอันได้แก่ทำการสอน ทำการวิจัย ให้บริการแก่ชุมชนและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ถือเป็นความสมบูรณ์ในความเป็นสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาจะต้องรักษาความสมดุลย์แห่งหน้าที่หลักนี้ไว้ให้พอเหมาะพอดี ไม่เน้นหนักในด้านใดด้านหนึ่งจนขาดหน้าที่ด้านอื่นไป จากบทบาทหน้าที่ของวิทยาลัยครูนี้จะส่งผลต่อบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์วิทยาลัยครูด้วย ดังนั้นภาระงานและความรับผิดชอบของอาจารย์ในวิทยาลัยครูจึงได้แก่ งานสอน งานเกี่ยวกับการสอน งานนิเทศการสอน งานอาจารย์ที่ปรึกษา งานวิจัย งานกิจการนักศึกษา งานให้บริการชุมชน และหน้าที่อื่น ๆ เมื่อภาระหน้าที่และความรับผิดชอบเพิ่มขึ้น ช่นนี้ย่อมทำให้ปริมาณงานของอาจารย์วิทยาลัยครูเพิ่มมากขึ้น

ปริมาณงานอาจารย์ในวิทยาลัยครู

กรมการฝึกหัดครูได้วางเกณฑ์เกี่ยวกับปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครู เพื่อเป็นแนวทางในทางปฏิบัติไว้ดังนี้

1. ซ้ำราชการแต่ละอัตราต้องทำงานสัปดาห์ละ 35 ชั่วโมง
2. ปริมาณงานสอนคิด 10 ชั่วโมงต่อสัปดาห์และเพิ่มเวลาให้อีก 1 เท่าตัว คือ 10 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ รวมเป็นปริมาณงานสอน 20 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
3. ซ้ำราชการแต่ละอัตราให้ใช้เวลาสำหรับงานบริหาร งานวิจัย งานบริการ ชุมชน งานธุรการ งานแนะแนว งานทำนุบำรุงส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและงานกิจการนักศึกษา 15 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
4. จำนวนนักศึกษาในชั้นคิด 30 คนต่อห้อง ยกเว้นเฉพาะวิชาเอก วิชาโท อาจเป็น 20 - 30 คนต่อห้อง (กรมการฝึกหัดครู 2518 : 2)

ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ ได้ทำการวิจัยเรื่องพัฒนาการของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย และได้พบว่าปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูแตกต่างกัน คืออาจารย์ในวิทยาลัยครู นครราชสีมา มีจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ในด้านบริหารมากกว่าปกติ แต่จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ในบทบาททางการสอน การบริการสังคมและปริมาณงานทั้งหมดน้อยกว่าค่าปกติ จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ในบทบาททางการวิจัยทั้งหมดเป็นปกติ ส่วนอาจารย์วิทยาลัยครู มหาสารคามจะเน้นหนักในด้านบริการสังคมและมีปริมาณงานทั้งหมดมากกว่าค่าปกติ แต่จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ในด้านการบริหารและการวิจัยเป็นปกติ สำหรับวิทยาลัยครูอุดรธานี จะเน้นทางด้านการศึกษาวิจัยมีชั่วโมงต่อสัปดาห์ในด้านนี้มากกว่าปกติ แต่จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ในด้านบริหารการสอน การบริการสังคมปริมาณงานทั้งหมดเป็นปกติ ในวิทยาลัยครู อุบลราชธานี อาจารย์จะมีปริมาณงานในด้านการบริหาร การสอน การวิจัย การบริการ ชุมชนและปริมาณงานทั้งหมดเป็นปกติ (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ 2516 : ง - จ)

การศึกษาปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูมหาสารคามในปี พ.ศ. 2519 ปริมาณงานภาคปกติของอาจารย์กระจายอยู่ในช่วงระหว่าง 1 - 70 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ อาจารย์ส่วนมากคือร้อยละ 34 มีปริมาณงานอยู่ในช่วงระหว่าง 31 - 40 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และถ้าแยกตามคณะวิชาปริมาณงานของอาจารย์จะแตกต่างกันดังนี้

ปริมาณงานของอาจารย์ในสำนักงานอธิการของวิทยาลัยครูมหาสารคามกระจายอยู่ในช่วงระหว่าง 11 - 70 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ อาจารย์ส่วนใหญ่มีปริมาณงานอยู่ในช่วงระหว่าง 31 - 40 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ปริมาณงานของอาจารย์คณะวิชาครุศาสตร์อยู่ในช่วงระหว่าง 21 - 70 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และอาจารย์ส่วนมากปริมาณงานอยู่ในช่วงระหว่าง 41 - 50 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ปริมาณงานของอาจารย์คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์อยู่ในช่วงระหว่าง 11 - 70 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และอาจารย์ส่วนมากมีปริมาณงานอยู่ในช่วงระหว่าง 31 - 40 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ สำหรับปริมาณงานของอาจารย์คณะวิชาวิทยาศาสตร์อยู่ในช่วงระหว่าง 1 - 70 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และอาจารย์ส่วนมากมีปริมาณงานอยู่ในช่วงระหว่าง 21 - 30 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ จากการเปรียบเทียบปริมาณงานของอาจารย์ในแต่ละคณะวิชา ปริมาณงานภาคปกติของอาจารย์คณะวิชาครุศาสตร์มากกว่าปริมาณงานของอาจารย์คณะวิชาวิทยาศาสตร์และอาจารย์ในสำนักงานอธิการ ส่วนคณะวิชาอื่น ๆ อาจารย์มีปริมาณงานภาคปกติไม่แตกต่างกัน (สุวกิจ ศรีปัดดา 2519 : 37 - 97)

สำหรับปริมาณงานของอาจารย์กลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันตก 4 วิทยาลัย ได้แก่ วิทยาลัยครูนครปฐม วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึงราชบุรี วิทยาลัยครูเพชรบุรี และวิทยาลัยครูกาญจนบุรี ปริมาณงานของอาจารย์ในแต่ละวิทยาลัยจะแตกต่างกัน คือ อาจารย์ในวิทยาลัยครูเพชรบุรีส่วนมากจะมีปริมาณงานอยู่ระหว่าง 61 - 70 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ อาจารย์วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึงราชบุรีส่วนมากมีปริมาณงานระหว่าง 41 - 80 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ อาจารย์วิทยาลัยครูนครปฐมส่วนมากมีปริมาณงานอยู่ระหว่าง

41 - 50 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และอาจารย์วิทยาลัยครูกาญจนบุรีส่วนมากมีปริมาณงานอยู่ระหว่าง 61 - 70 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และอาจารย์กลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันตกส่วนมากมีปริมาณงานอยู่ระหว่าง 41 - 50 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (สิทธิชัย คีวัน 2521 : 67)

ในปี พ.ศ. 2521 รังสรรค์ ทิมพันธ์พงษ์ ได้ศึกษาปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูโดยศึกษากับอาจารย์ที่สังกัดภาควิชาที่เปิดสอนวิชาเอกถึงระดับปริญญาตรีและศึกษาเฉพาะภาควิชา ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ทั่วไปเท่านั้น จากการศึกษาพบว่าภาระการทำงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูโดยเฉลี่ย 29.10 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ อาจารย์ใช้เวลาส่วนใหญ่ในการสอนและเตรียมการสอนโดยเฉลี่ย 17.22 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ นอกนั้นใช้เวลาเพื่อการนิเทศการสอน การบริการ ชุกรการ การบริหาร การบริการทางวิชาการแก่ชุมชนและอื่น ๆ เมื่อพิจารณาเฉพาะกลุ่มวิทยาลัยครูปรากฏว่าอาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีภาระการทำงานสูงสุดคือ 32.30 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ รองลงไปได้แก่กลุ่มวิทยาลัยครูภาคใต้ 30.79 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ กลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันตก 30.14 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ กลุ่มวิทยาลัยครูภาคเหนือ 27.90 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ กลุ่มวิทยาลัยครูภาคกลาง 26.88 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และกลุ่มวิทยาลัยครูนครหลวง 26.52 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

สำหรับภาระการทำงานของผู้สอนในแต่ละวิชา ผู้สอนที่สังกัดภาควิชาสังคมศึกษามีภาระการทำงานสูงสุดคือ 29.61 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ รองลงไปได้แก่ภาควิชาภาษาไทย 29.28 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ภาษาอังกฤษ 28.91 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ วิทยาศาสตร์ทั่วไป 28.82 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และคณิตศาสตร์ 26.72 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ส่วนผลงานทางวิชาการของอาจารย์พบว่าอาจารย์โดยเฉลี่ยหนึ่งคนจะมีผลงานการวิจัย 0.1 เรื่อง การเขียนคำรา 0.69 เรื่อง การแปลคำรา 0.07 เรื่อง และการเขียนบทความ

ทางวิชาการ 0.6 เรื่อง เมื่อพิจารณาเฉพาะกลุ่มวิทยาลัยครูผลงานทางวิชาการด้านการวิจัยกลุ่มวิทยาลัยครูภาคใต้มีผลงานด้านนี้สูงสุด กลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อาจารย์มีผลงานการเขียนตำรามากที่สุด กลุ่มวิทยาลัยครูนครหลวงอาจารย์มีผลงานการแปลตำรามากที่สุด และการเขียนบทความทางวิชาการ อาจารย์ในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันตกมีผลงานด้านนี้มากที่สุด ส่วนภาระในด้านการบริการทางวิชาการแก่สังคมปรากฏว่าอาจารย์ในวิทยาลัยครูใช้เวลาน้อยที่สุด คือเฉลี่ยสัปดาห์ละ 0.5 ชั่วโมง แสดงว่าบทบาทด้านบริการทางวิชาการแก่สังคมของอาจารย์ในวิทยาลัยครูไม่ได้สัดส่วนกับบทบาทด้านอื่น ๆ (รังสรรค์ ทิมพันธ์พงษ์ 2522 : 76 - 77)

เอกสารและการวิจัยในต่างประเทศ

ในปี ค.ศ. 1962 แมททิลลา Mattila. 1962 : 3483 - 3484)

ได้ศึกษาปริมาณงานของอาจารย์ผู้สอนในวิทยาลัยชั้นต้น (Junior College)

ในแคลิฟอร์เนีย โดยมีความมุ่งหมายที่จะสำรวจอัตราการทำงานของอาจารย์ระดับวิทยาลัย 39 แห่ง ศึกษาจากอาจารย์ 1,685 คน ใน 17 สาขาวิชา ได้ผลการวิจัยโดยสรุปดังนี้

1. ในวิทยาลัย 23 แห่งจากจำนวนทั้งหมด 39 แห่ง มีอัตราเฉลี่ยการสอนของอาจารย์เป็น 15 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
2. อาจารย์ส่วนมากพอใจที่จะสอน 15 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
3. อาจารย์ส่วนมากเสนอแนะว่า ควรให้สอนโดยอัตราเฉลี่ยคนละ 15 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และควรถือเกณฑ์นี้เป็นมาตรฐานในการคำนวณปริมาณงานของอาจารย์ ส่วนจำนวนนักเรียนควรเป็นห้องละ 30 - 35 คน

ในปี ค.ศ. 1964 - 1965 แผนกวิจัยของสมาคมการศึกษาแห่งชาติของสหรัฐอเมริกาได้ทำการวิจัยเรื่องการปฏิบัติหน้าที่ของอาจารย์ประจำในคณะครุศาสตร์ และวิทยาลัยวิชาการศึกษา ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1. อาจารย์ของคณะครุศาสตร์หนึ่งคนสอนเฉลี่ย 3 วิชา ใช้เวลาสอนในห้องเฉลี่ย 12.9 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ สอนนิสิตโดยเฉลี่ย 100 คน

2. อายุเฉลี่ยของอาจารย์ในคณะครุศาสตร์ 43 ปี มีประสบการณ์ในด้านการสอนระดับอุดมศึกษามาแล้ว 12 ปี ได้รับค่าจ้าง 8,357 เหรียญอเมริกันต่อปีการศึกษา

3. การปฏิบัติงานของอาจารย์ระดับวิทยาลัยวิชาการศึกษาพบว่า อาจารย์หนึ่งคนสอนเฉลี่ย 138 คน

4. อายุเฉลี่ยของอาจารย์ 42 ปี มีประสบการณ์ด้านการสอนระดับอุดมศึกษามาแล้ว 9 ปี ได้รับเงินเดือนเฉลี่ย 7,742 เหรียญอเมริกันต่อปี

ในปี ค.ศ. 1974 ได้มีการศึกษาเกี่ยวกับปริมาณงานด้านการสอนของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยโคโร พบว่า ศาสตราจารย์สอนสัปดาห์ละ 8 ชั่วโมง ผู้ช่วยศาสตราจารย์สอนสัปดาห์ละ 10 ชั่วโมง อาจารย์สอนสัปดาห์ละ 12 ชั่วโมง และผู้ช่วยสอนจะทำหน้าที่ช่วยสอนประมาณ 14 ชั่วโมง (Ismail . 1974 : 230 - 233) ในปีเดียวกันนั้นเองในประเทศเยอรมันก็มีการศึกษาปริมาณงานของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยฮัมโบล์ตพบว่า อาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนในปีแรกจะห้องทำงานสัปดาห์ละ 43 ชั่วโมง และจะต้องทำงานอื่น ๆ อีกเป็นต้นว่าตรวจงาน 20 แบบฝึกหัดต่อสัปดาห์ตลอดระยะเวลา 2 ภาคเรียน ต่อจากนั้นจะเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์หรือผู้บรรยายจะทำหน้าที่สอนสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง ตรวจงาน 16 แบบฝึกหัดตลอดระยะเวลา 2 ภาคเรียน ปีต่อมาจะเพิ่มการสอนเป็นสัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง ผู้สอนจะมึ้งงานกำหนดไว้แน่นอนเพื่อเป็นหลักประกันการสอนในระดับสูงและเน้นการพัฒนาคุณภาพให้รู้จักการพัฒนาความรู้ในด้านการวิจัย และการสอนฝึกทำหน้าที่วางแผนและจัดกิจกรรมทางสังคม ตลอดทั้งให้มีความรับผิดชอบในการเลือกเนื้อหาและวิธีสอนให้สามารถวิจัย สอนและบริการการศึกษา เมื่อเริ่มทำงานอาจารย์จะใช้เวลาในการสอนประมาณร้อยละ 27 ต่อมาจะใช้เวลาในการสอน การวิจัย

และกิจกรรมอื่น ๆ เท่า ๆ กัน (Lehamann and Schulz. 1974 : 247)

ในประเทศเลบานอน มีการศึกษาปริมาณงานของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยอเมริกันในเบรุต พบว่า อาจารย์ประจำที่ได้รับแต่งตั้งให้มีหน้าที่สอน จะสอนประมาณ 12.5 ชั่วโมง รวมกับหน้าที่ช่วยเหลือรับผิดชอบงานวิชาการอื่น ๆ ซึ่งในแต่ละคนก็แตกต่างกันไป สำหรับคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ อาจารย์จะสอนโดยเฉลี่ยประมาณ 9 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และสอนประมาณภาคเรียนละ 3 วิชา เวลาส่วนหนึ่งจะใช้ในการประชุม เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ งานบริหาร งานวิจัย และเป็นที่ปรึกษานักศึกษา ในทางปฏิบัติอัตราชั่วโมงสอน 9 ชั่วโมง อาจลดลงได้ด้วยเหตุผลอื่น ๆ เป็นต้นว่า เป็นหัวหน้าคณะวิชาหรือทำการวิจัยพิเศษ สำหรับศาสตราจารย์ที่ไม่มีชั่วโมงสอนจะรับผิดชอบในการวิจัยประมาณ 10.8 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ งานบริหาร 9.6 ชั่วโมง ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 5.7 ชั่วโมง ที่ปรึกษานักศึกษา 3.5 ชั่วโมง และการประชุม 2.5 ชั่วโมง (Akrawi. 1974 : 325)

ในประเทศอาร์เจนตินา มหาวิทยาลัยแห่งซาคูโย (Cuyo) ได้ศึกษาปริมาณงานของอาจารย์ พบว่า ปริมาณงานของอาจารย์ประมาณคนละ 25 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ภาระงานที่ต้องทำมีการบรรยาย การติว และกิจกรรมอื่น ๆ บางคณะวิชากำหนดอัตราการทำงานสัปดาห์ละ 45 ชั่วโมง ภาระหน้าที่ทั่วไปของอาจารย์ที่จะต้องทำได้แก่ การสอน การสัมมนา ที่ปรึกษานักศึกษา ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ การประชุมและการบริการทั่วไป นอกจากนี้ศาสตราจารย์ยังจะต้องทำหน้าที่เป็นกรรมการต่าง ๆ และส่งเสริมการวิจัยอีกด้วย (Verstrate. 1974 : 276)

ในประเทศไนจีเรียเป็นอีกประเทศหนึ่งที่มีการศึกษาเรื่องปริมาณงานของอาจารย์ พบว่า อาจารย์ในมหาวิทยาลัยไอเฟ (Ife) มีงานหลักที่สำคัญคือการสอนและการวิจัย อาจารย์อาวุโสจะมีงานบริหาร การวางแผนและให้บริการสังคม ชั่วโมงการทำงาน-

งานแตกต่างกันไปตามคณะวิชา สำหรับคณะวิชาวิทยาศาสตร์มีงานควบคุมห้องปฏิบัติการ 3 ชั่วโมง สอนและตีพิมพ์ประมาณ 6 - 9 ชั่วโมง ส่วนคณะอื่น ๆ เฉลี่ยค่าสุดสอนและตีพิมพ์ค่าละ 6 ชั่วโมง และสูงสุด 12 ชั่วโมง อาจารย์แต่ละคนจะต้องมีงานวิจัยควบคู่กับการสอน (Fasunwa, 1974 : 298 - 299) ในมหาวิทยาลัยนิวยอร์กกับฟาโล ปรากฏว่าอาจารย์จะสอนตีพิมพ์ค่าละ 12 ชั่วโมง แต่เพื่อการเลื่อนวิทยฐานะตำแหน่งทางวิชาการจึงจะสอนมากกว่า 12 ชั่วโมง ศาสตราจารย์ปฏิบัติการหน้าตีพิมพ์ค่าละ 57.8 ชั่วโมง รองศาสตราจารย์ตีพิมพ์ค่าละ 57.3 ชั่วโมง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ตีพิมพ์ค่าละ 54.9 ชั่วโมง อาจารย์ตีพิมพ์ค่าละ 56.2 ชั่วโมง โดยทั่วไปอาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนและวิจัยจะทำงานมากกว่าอาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนและบริหาร (Razik, 1975 : 103 - 141)

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. อาจารย์ในแต่ละวิทยาลัยครูมีปริมาณงานแตกต่างกัน
2. อาจารย์ในแต่ละคณะวิชามีปริมาณงานแตกต่างกัน
3. อาจารย์ชาย อาจารย์หญิงมีปริมาณงานแตกต่างกัน
4. อาจารย์ที่มีเงินเดือนแตกต่างกันมีปริมาณงานแตกต่างกัน
5. อาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการแตกต่างกันมีปริมาณงานแตกต่างกัน
6. อาจารย์ที่มีตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบแตกต่างกันมีปริมาณงานแตกต่างกัน
7. อาจารย์ที่มีวุฒิแตกต่างกันมีปริมาณงานแตกต่างกัน
8. อาจารย์ที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันมีปริมาณงานแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย อาจารย์ในวิทยาลัยครู
กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 8 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยครูอุดรธานี วิทยาลัยครูเลย
วิทยาลัยครูอุบลราชธานี วิทยาลัยครูสกลนคร วิทยาลัยครูสุรินทร์ วิทยาลัยครูนครราชสีมา
วิทยาลัยครูมหาสารคาม โดยมรจํานวนตัวอย่าง 400 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธี
สุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน
ดังนี้

- ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเพิ่มความ โดยให้ผู้ตอบเติมเวลาที่ใช้ในการทำงาน
ประเภทต่าง ๆ ในหนึ่งสัปดาห์
- ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบเพิ่มความ โดยให้ผู้ตอบเสนอปัญหาและข้อเสนอ
แนะในการทำงานประเภทต่าง ๆ

การสร้างเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้น ๆ ดังนี้

1. ทำการศึกษาค้นคว้าเบื้องต้น (Preliminary Study) เกี่ยวกับงานต่าง ๆ ที่อาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ปฏิบัติ และได้ศึกษาบทบาทหน้าที่ของวิทยาลัยครู แล้วรวบรวมเป็นงานประเภทต่าง ๆ ในแบบสอบถาม
2. ได้ศึกษาแบบวัดปริมาณงานของศูนย์พัฒนาเครื่องมือสำหรับระบบบริหารงานอุดมศึกษาของสหรัฐอเมริกา (The National Center for Higher Education Management Systems) แล้วนำมาสร้างเป็นแบบสอบถามนำไปใช้กับอาจารย์คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร จากการใช้แบบสอบถามนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และรวบรวมปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วนำไปแก้ไขปรับปรุงเพื่อเป็นแบบสอบถามที่จะนำไปใช้กับอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่อไป
3. ได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วนี้ไปทดลองใช้ (Tryout) กับอาจารย์ในวิทยาลัยครูอุตรธานีที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง และได้รับคำแนะนำจากหัวหน้าคณะวิชา และอาจารย์บางท่านให้แก้ไขข้อความบางตอนในแบบสอบถามที่จะนำไปใช้ แล้วผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้เหมาะสมอีกครั้งหนึ่ง จึงนำไปใช้เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างสำหรับใช้ในการศึกษาวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังวิทยาลัยครูเลย วิทยาลัยครูอุบลราชธานี วิทยาลัยครูสกลนคร วิทยาลัยครูสุรินทร์ วิทยาลัยครูนครราชสีมา วิทยาลัยครูมหาสารคาม และวิทยาลัยครูบุรีรัมย์ โดยมอบให้อาจารย์ที่เป็นตัวแทนแจกแบบสอบถามและรวบรวมส่งกลับคืนไปที่วิทยาลัยครูอุตรธานี ส่วนที่วิทยาลัยครูอุตรธานี ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามและรวบรวมเก็บคืนด้วยตนเอง แบบสอบถามทั้งหมดมี 400 ชุด ได้รับคืน 384 ชุด

คิดเป็นร้อยละ 96 มีรายละเอียดดังตาราง

ตาราง 1 ตารางแสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน จำแนกตามสถานศึกษา

สถานศึกษา	จำนวนอาจารย์ทั้งหมด	กลุ่มตัวอย่าง	แบบสอบถามที่ได้รับคืน	คิดเป็นร้อยละ
วิทยาลัยครูอุดรธานี	149	55	34	98.18
วิทยาลัยครูเลย	89	33	32	96.96
วิทยาลัยครูอุบลราชธานี	151	56	54	96.42
วิทยาลัยครูสกลนคร	106	39	37	94.87
วิทยาลัยครูสุรินทร์	106	39	36	92.30
วิทยาลัยครูนครราชสีมา	172	64	61	95.31
วิทยาลัยครูมหาสารคาม	165	61	61	100.00
วิทยาลัยครูบุรีรัมย์	143	53	49	92.45
รวม	1081	400	384	96.00

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลได้ทำการวิเคราะห์โดยวิธีการทางสถิติดังนี้

1. ปริมาณงานทุกประเภทของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คิดเป็นร้อยละของงานทั้งหมด วิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ยหรือมัชฌิมเลขคณิต (Arithmetic Mean) และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร

$$2.1 \quad \bar{X} = \frac{\sum X}{N} \quad (\text{Ferguson, 1971 : 45})$$

$$2.2 \quad S^2 = \frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}$$

$$2.3 \quad S.D = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}} \quad (\text{Ferguson, 1971 : 62})$$

$\bar{X}$ = แทนค่าเฉลี่ยหรือค่ามัชฌิมเลขคณิต

S^2 = แทนความแปรปรวน

S.D = แทนความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X$ = แทนผลรวมของคะแนน

N = แทนจำนวนข้อมูลหรือจำนวนผู้ตอบ

3. วิเคราะห์ปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการทดสอบความมีนัยสำคัญของมัชฌิมเลขคณิต แบบ t - test โดยใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{N_1} + \frac{S_2^2}{N_2}}}$$

(Ferguson, 1971 : 152)

เมื่อ	t	แทนค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา	t - distribution
	$\bar{x}_1$	แทนคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม 1	
	$\bar{x}_2$	แทนคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม 2	
	s_1^2	แทนความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 1	
	s_2^2	แทนความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 2	
	n_1	แทนจำนวนข้อมูลในกลุ่มที่ 1	
	n_2	แทนจำนวนข้อมูลในกลุ่มที่ 2	

4. วิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบความแตกต่างของปริมาณงานอาจารย์
ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้ F - test แบบทางเดียว
(Glass and Stanley, 1970 : 377)

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	$k - 1$	SS_b	$MS_b = \frac{SS_b}{k-1}$	
ภายในกลุ่ม	$N - k$	SS_w	$MS_w = \frac{SS_w}{N-k}$	$\frac{MS_b}{MS_w}$
ผลรวม	$N - 1$	SS_{total}		

เมื่อ	SS	แทน	Sum of Squares
	MS	แทน	Mean Squares
	k	แทน	จำนวนกลุ่ม
	N	แทน	จำนวนของข้อมูลทั้งหมด
	df	แทน	degree of freedom
	SS_D	แทน	Sum of Squares ระหว่างกลุ่ม
	SS_W	แทน	Sum of Squares ภายในกลุ่ม
	MS_D	แทน	Mean Squares ระหว่างกลุ่ม
	MS_W	แทน	Mean Squares ภายในกลุ่ม
	F	แทนค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา	F = distribution

5. ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่ามัธยฐานเลขคณิตภายหลังการทดสอบความแปรปรวน โดยใช้ s - Method วิธีทดสอบของ Scheffe'

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

1. หากำร้อยละของงานทุกประเภทที่เป็นปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. หากำมัชฌิมเลขคณิตของปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตอนที่ 1 หาค่าร้อยละของงานทุกประเภทที่เป็นปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครู
กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตาราง 2 ปริมาณงานโดยเฉลี่ยคิดเป็นชั่วโมงต่อสัปดาห์ของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ โดยคิดเป็นร้อยละของงานทั้งหมด

ประเภทของงาน	ปริมาณงานเฉลี่ย ต่อสัปดาห์ (X̄)	คิดเป็นร้อยละ ของงานทั้งหมด
1. งานสอนและงานเกี่ยวกับการสอน	23.00	42.27
2. งานวิจัยและผลงานทางวิชาการ	2.36	4.34
3. งานบริการทางวิชาการแก่สังคม	1.86	3.42
4. งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	1.17	2.15
5. งานบริหาร บริการ งานธุรการและกรรมการ	12.20	22.41
6. งานอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ	13.83	25.41
รวมงานทุกประเภท	54.42	100.00

จากตาราง 2 แสดงว่าอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีปริมาณ
งานโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 54 ชั่วโมง จำแนกเป็นปริมาณงานด้านงานสอนและงาน
เกี่ยวกับการสอนโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละ 23 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 42.27 ของงานทั้งหมด
ปริมาณงานด้านงานวิจัยและผลงานทางวิชาการโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 2 ชั่วโมง คิด
เป็นร้อยละ 4.34 ของงานทั้งหมด ปริมาณงานด้านงานบริการทางวิชาการแก่สังคม โดย
เฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 2 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 3.42 ของงานทั้งหมด ปริมาณงาน

ด้านงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 1 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 2.15 ของงานทั้งหมด ปริมาณงานด้านงานบริหาร บริการ งานธุรการและกรรมการ โดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 12 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 22.41 ของงานทั้งหมด และปริมาณงานด้านงานอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ โดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 14 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 25.41 ของงานทั้งหมด

อนึ่ง เมื่อพิจารณาความมากน้อยของปริมาณงานแล้ว พบว่าอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีปริมาณงานด้านงานสอนและงานเกี่ยวกับการสอนมากที่สุด และมีปริมาณงานด้านงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 หากค่ามีขีมีเลขคิดของปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตาราง 3 ปริมาณงานเฉลี่ยคิดเป็นชั่วโมงต่อสัปดาห์ของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยจำแนกตามสถานศึกษา

ประเภทของงาน	ว.ค. อุตร	ว.ค. เลย	ว.ค. อุบล	ว.ค. สกล	ว.ค. สุรินทร์	ว.ค. นครราชสีมา	ว.ค. มหาสารคาม	ว.ค. บุรีรัมย์
1. งานสอนและงานเกี่ยวกับการสอน	20.27	29.03	19.08	25.20	25.15	22.65	23.49	22.90
2. งานวิจัยและผลงานทางวิชาการ	1.88	2.20	2.73	3.12	1.38	2.24	2.10	3.18
3. งานบริการทางวิชาการแก่สังคม	1.09	3.81	1.64	2.02	1.47	2.29	1.27	2.00
4. งานทำนุบำรุงศิลปะวัฒนธรรม	0.88	0.51	1.77	1.10	0.91	1.34	1.08	1.40
5. งานบริหาร บริการงานธุรการและกรรมการ	14.46	9.26	12.82	13.88	11.84	12.81	10.74	11.13
6. งานอบรมครูและบุคลากร	12.32	15.79	10.58	14.14	17.52	12.92	9.00	13.96
รวมงานทุกประเภท	50.90	60.60	48.62	59.46	58.27	54.25	47.68	54.57

จากตาราง 3 แสดงว่าอาจารย์ในวิทยาลัยครูเลยมีปริมาณงานมากที่สุด คือทำงานโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 60 ชั่วโมง โดยมีปริมาณงานด้านงานสอนและงานเกี่ยวกับการสอนงานเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการแก่สังคมมากกว่าวิทยาลัยครูอีก 7 แห่ง คือทำงานโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 29 ชั่วโมง และ 4 ชั่วโมงตามลำดับ

วิทยาลัยครูอุตรธานีมีปริมาณงานด้านงานบริหาร บริการ ชุมชน และกรรมการมากกว่าวิทยาลัยครูอีก 7 แห่ง คือทำงานโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 14 ชั่วโมง

วิทยาลัยครูอุบลราชธานีมีปริมาณงานด้านงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมมากกว่าวิทยาลัยครูอีก 7 แห่ง คือทำงานโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 2 ชั่วโมง

วิทยาลัยครูสุรินทร์มีปริมาณงานด้านงานอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการมากกว่าวิทยาลัยครูอีก 7 แห่ง คือทำงานโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 18 ชั่วโมง

วิทยาลัยครูบุรีรัมย์มีปริมาณงานด้านงานวิจัยมากกว่าวิทยาลัยครูอีก 7 แห่ง คือทำงานโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 3 ชั่วโมง

ตาราง 4 ปริมาณงานเฉลี่ยคิดเป็นชั่วโมงต่อสัปดาห์ของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออก
ออกเฉียงเหนือ โดยจำแนกเป็นคณะวิชา

ประเภทของงาน	คณะวิชา	คณะวิชา	คณะวิชา
	ครุศาสตร์	วิทยาศาสตร์	มนุษยศาสตร์
1. งานสอนและงานเกี่ยวกับการสอน	23.21	23.68	22.10
2. งานวิจัยและผลงานทางวิชาการ	3.60	1.84	1.70
3. งานบริการทางวิชาการแก่สังคม	2.01	2.36	1.32
4. งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	0.67	0.94	1.74
5. งานบริหาร บริการ งานธุรการและ กรรมการ	12.74	12.25	11.77
6. งานอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษา ประจำการ	17.93	12.52	11.83
รวมงานทุกประเภท	60.36	53.79	50.46

จากตาราง 4 แสดงว่าอาจารย์ในคณะวิชาครุศาสตร์ คณะวิชาวิทยาศาสตร์ และคณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีปริมาณงานโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 60 ชั่วโมง 54 ชั่วโมง และ 50 ชั่วโมงตามลำดับ อาจารย์ทั้ง 3 คณะวิชามีปริมาณงานด้านงานสอนและงานเกี่ยวกับการสอนมากที่สุดโดยงานเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 22 - 23 ชั่วโมง อาจารย์ในคณะวิชาครุศาสตร์มีปริมาณงานด้านงานวิจัย และงานอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการมากกว่าคณะวิชาอื่นคือทำงานโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 4 ชั่วโมง และ 16 ชั่วโมงตามลำดับ อาจารย์ในคณะวิชาวิทยาศาสตร์มีปริมาณงานด้านงานบริการทางวิชาการแก่สังคมมากกว่าคณะวิชาอื่นคือทำงานโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 2 ชั่วโมง

ตาราง 5 ปริมาณงานเฉลี่ยคิดเป็นชั่วโมงต่อสัปดาห์ของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ โดยจำแนกตามเพศ

ประเภทของงาน	อาจารย์ชาย	อาจารย์หญิง
1. งานสอนและงานเกี่ยวกับการสอน	21.60	25.28
2. งานวิจัยและผลงานทางวิชาการ	2.77	1.73
3. งานบริการทางวิชาการแก่สังคม	1.87	1.85
4. งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	1.27	1.04
5. งานบริหาร บริการ งานธุรการและกรรมการ	13.38	10.54
6. งานอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ	13.08	15.10
รวมงานทุกประเภท	53.97	55.55

จากตาราง 5 แสดงว่าอาจารย์หญิงมีปริมาณงานมากกว่าอาจารย์ชาย คือใช้เวลาทำงานโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 56 ชั่วโมง อาจารย์ชายทำงานโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 54 ชั่วโมง อาจารย์หญิงมีปริมาณงานด้านงานสอนและงานเกี่ยวกับการสอน งานอบรมครู และบุคลากรทางการศึกษาประจำการมากกว่าอาจารย์ชาย คือทำงานโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 25 ชั่วโมง และ 15 ชั่วโมงตามลำดับ แต่อาจารย์ชายมีปริมาณงานด้านงานวิจัย งานบริการทางวิชาการแก่สังคม งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และงานบริหาร บริการ ธุรการ และกรรมการมากกว่าอาจารย์หญิง คือทำงานโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 3 ชั่วโมง 2 ชั่วโมง 1 ชั่วโมง และ 13 ชั่วโมงตามลำดับ

ตาราง 6 ปริมาณงานเฉลี่ยคิดเป็นชั่วโมงต่อสัปดาห์ของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออก
 ออกเสียงเหนือ โทษจำแนกตามอัตราเงินเดือน

ประเภทของงาน	ระดับ 3	ระดับ 4	ระดับ 5	ระดับ 6 ขึ้นไป
	ต่ำกว่า 3000	3000-5000	5000-7000	7000 ขึ้นไป
1. งานสอนและงานเกี่ยวกับการสอน	17.86	23.54	24.36	18.70
2. งานวิจัยและผลงานทางวิชาการ	2.58	2.22	2.60	2.08
3. งานบริการทางวิชาการแก่สังคม	0.33	1.94	2.12	1.66
4. งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	1.58	0.85	1.48	1.29
5. งานบริหาร บริการ งานธุรการ และกรรมการ	6.56	13.58	15.69	17.11
6. งานอบรมครูและบุคลากรทางการ ศึกษาประจำการ	10.85	14.85	13.76	9.74
รวมงานทุกประเภท	47.76	56.98	59.93	50.58

จากตาราง 6 แสดงว่าอาจารย์ที่มีอัตราเงินเดือนในระดับ 5 มีปริมาณงานมากที่สุด คือทำงานโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 60 ชั่วโมง โดยมีปริมาณงานด้านงานสอน งานวิจัย งานบริการทางวิชาการแก่สังคมมากกว่าอาจารย์ที่มีอัตราเงินเดือนในระดับ 3,4,6 คือทำงานโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 24 ชั่วโมง 3 ชั่วโมง และ 2 ชั่วโมงตามลำดับ อาจารย์ที่มีอัตราเงินเดือนในระดับ 3 มีปริมาณงานด้านงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และงานอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำกรมมากกว่าอาจารย์ที่มีอัตราเงินเดือนในระดับ 4,5,6 คือทำงานโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 2 ชั่วโมงและ 19 ชั่วโมงตามลำดับ อาจารย์ที่มีอัตราเงินเดือนในระดับ 6 มีปริมาณงานด้านงานบริหาร บริการ ธุรการ กรรมการ อาจารย์ที่ปรึกษา และงานกิจการนักศึกษามากกว่า อาจารย์ที่มีอัตราเงินเดือนในระดับ 3,4,5 คือทำงานโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 17 ชั่วโมง

ตาราง 7 ปริมาณงานเฉลี่ยคิดเป็นชั่วโมงต่อสัปดาห์ของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออก
ออกเฉียงเหนือ โดยจำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ

ประเภทของงาน	อาจารย์1	อาจารย์2	อาจารย์3	ผ.ศ.	จ.ศ.
1. งานสอนและงานเกี่ยวกับการสอน	27.14	27.38	21.98	29.61	8.50
2. งานวิจัยและผลงานทางวิชาการ	1.31	2.22	1.12	5.99	3.50
3. งานบริการทางวิชาการแก่สังคม	1.91	1.77	0.56	4.36	3.00
4. งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	0.87	1.52	1.00	0.18	0.0
5. งานบริหาร บริการ งานธุรการ และกรรมการ	9.62	14.23	14.85	10.34	25.00
6. งานอบรมครูและบุคลากรทางการ ศึกษาประจำการ	15.19	13.02	10.92	13.90	0.0
รวมงานทุกประเภท	56.04	60.14	50.43	65.38	40.00

จากตาราง 7 แสดงว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ที่มีปริมาณงานมากที่สุด คือทำงานโดยเฉลี่ยประมาณ 65 ชั่วโมง โดยมีปริมาณงานด้านงานสอนและงานเกี่ยวกับการสอน งานวิจัย งานบริการทางวิชาการที่ถึงคนมากกว่าอาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการอื่น คือทำงานโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 30 ชั่วโมง 7 ชั่วโมง และ 4 ชั่วโมงตามลำดับ อาจารย์ 1 มีปริมาณงานด้านงานอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาและราชการมากกว่าอาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการอื่น คือทำงานโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 15 ชั่วโมง อาจารย์ 2 มีปริมาณงานทางด้านงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมมากกว่าอาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการอื่น คือทำงานโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 2 ชั่วโมง และรองศาสตราจารย์ที่มีปริมาณงานด้านงานบริหาร กรรมการมากกว่าอาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการอื่น คือทำงานโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละ 25 ชั่วโมง

ตาราง 8 ปริมาณงานเฉลี่ยคิดเป็นชั่วโมงต่อสัปดาห์ของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่งานที่รับผิดชอบ

ประเภทของงาน	อธิการ	รองอธิการ	หัวหน้าคณะวิชา	หัวหน้าภาควิชา	หัวหน้าสำนักงาน	หัวหน้าแผนก	อาจารย์	หน้าที่อื่น
1. งานสอนและงานเกี่ยวกับการสอน	1.00	8.97	20.54	27.14	4.99	17.66	24.14	20.89
2. งานวิจัยและผลงานทางวิชาการ	1.50	1.37	2.54	2.30	0.33	2.58	2.43	2.17
3. งานบริการทางวิชาการแก่สังคม	2.00	1.46	2.11	1.87	0.33	2.68	1.67	4.63
4. งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	0.0	3.30	1.60	1.34	1.00	0.75	1.05	1.81
5. งานบริหาร บริการ งานธุรการและกรรมการ	39.00	40.14	26.64	11.46	36.31	18.27	9.10	11.15
6. งานอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ	0.0	3.52	7.98	16.85	1.66	12.98	14.32	12.25
รวมงานทุกประเภท	43.50	58.75	63.47	60.96	46.62	54.92	52.70	52.90

จากตาราง ๘ แสดงว่าหัวหน้าภาควิชาที่มีปริมาณงานมากที่สุดคือทำงานโดยเฉลี่ย สัปดาห์ละประมาณ ๖๑ ชั่วโมง อธิการมีปริมาณงานด้านงานบริหารและกรรมการมาก รองอธิการมีปริมาณงานด้านงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม งานบริหาร บริการ อธิการ และกรรมการมากกว่าอาจารย์ที่มีตำแหน่งหน้าที่งานที่รับผิดชอบอื่น คือทำงานโดยเฉลี่ย สัปดาห์ละประมาณ ๓ ชั่วโมง และ ๕๐ ชั่วโมงตามลำดับ หัวหน้าภาควิชาที่มีปริมาณงานด้าน งานสอนและงานเกี่ยวกับการสอนงานอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการมากกว่า อาจารย์ที่มีตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบอื่น คือทำงานโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ ๒๗ ชั่วโมง และ ๑๗ ชั่วโมงตามลำดับ หัวหน้าแผนกมีปริมาณงานด้านงานวิจัยและผลงานทางวิชาการ มากกว่าอาจารย์ที่มีตำแหน่งหน้าที่งานที่รับผิดชอบอื่น คือทำงานโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ ๓ ชั่วโมง อาจารย์ที่ทำงานหน้าที่อื่นได้แก่ ประธานศูนย์ หัวหน้าหน่วยงาน รอง หัวหน้าคณะวิชา รองหัวหน้าภาควิชาที่มีปริมาณงานด้านงานบริการทางวิชาการแก่สังคมมากกว่าอาจารย์ที่มีตำแหน่งหน้าที่งานที่รับผิดชอบอื่น คือทำงานโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ ๕ ชั่วโมง

ตาราง 9 ปริมาณงานเฉลี่ยคิดเป็นชั่วโมงต่อสัปดาห์ของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเภทของงาน	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
1. งานสอนและงานเกี่ยวกับการสอน	20.50	30.26	15.50
2. งานวิจัยและผลงานทางวิชาการ	1.50	3.06	2.30
3. งานบริการทางวิชาการแก่สังคม	1.47	2.20	1.70
4. งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	1.27	1.12	0.20
5. งานบริหาร บริการ งานธุรการและกรรมการ	13.70	14.77	13.50
6. งานอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ	13.20	13.78	8.00
รวมงานทุกประเภท	51.64	65.19	46.20

จากตาราง 9 แสดงว่าอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาโท มีปริมาณงานมากที่สุด คือมี ปริมาณงานโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 65 ชั่วโมง โดยมีปริมาณงานด้านงานสอน งาน วิจัย งานบริการทางวิชาการแก่สังคมมากกว่าอาจารย์วุฒิปริญญาตรี และปริญญาเอก คือทำงานโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 30 ชั่วโมง 5 ชั่วโมง และ 2 ชั่วโมงตามลำดับ อาจารย์วุฒิปริญญาตรีมีปริมาณงานด้านงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมมากกว่าอาจารย์วุฒิปริญญา โทและปริญญาเอก โดยทำงานเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 1 ชั่วโมง และอาจารย์วุฒิปริญญา เอกมีปริมาณงานด้านงานบริหาร งานบริการ ชุมชน และกรรมการ มากกว่าอาจารย์ วุฒิปริญญาตรี และปริญญาโท โดยทำงานเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 19 ชั่วโมง

ตาราง 10 ปริมาณงานเฉลี่ยคิดเป็นชั่วโมงต่อสัปดาห์ของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเภทของงาน	น้อยกว่า 10 ปี	10 ปีขึ้นไป
1. งานสอนและงานเกี่ยวกับการสอน	23.62	24.76
2. งานวิจัยและผลงานทางวิชาการ	1.77	2.68
3. งานบริการทางวิชาการแก่สังคม	1.65	1.97
4. งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	0.38	1.33
5. งานบริหาร บริการ งานธุรการและกรรมการ	9.15	13.88
6. งานอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ	13.55	13.98
รวมงานทุกประเภท	50.62	58.60

จากตาราง 10 แสดงว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป หรืออาจารย์ที่มีประสบการณ์การทำงานมาก มีปริมาณงานมากกว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย คือทำงานเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 59 ชั่วโมง อาจารย์ที่มีประสบการณ์การทำงานมากมีปริมาณงานด้านงานสอนและงานเกี่ยวกับการสอน งานวิจัย งานบริการทางวิชาการแก่สังคม งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม งานบริหาร งานบริการ งานธุรการ งานกรรมการ และงานอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ มากกว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย คือทำงานโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 25 ชั่วโมง 2 ชั่วโมง 1 ชั่วโมง 14 ชั่วโมง และ 14 ชั่วโมงตามลำดับ

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ

ตาราง 11 วิเคราะห์ความแปรปรวนของปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามสถานศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	7	7595.9097	1085.1299	1.1047
ภายในกลุ่ม	376	369315.0190	982.2227	
รวม	383	376910.9287		

จากตาราง 11 แสดงว่าปริมาณงานของอาจารย์วิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามสถานศึกษาต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 12 วิเคราะห์ความแปรปรวนของปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามคณะวิชา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	22	6922.0182	3461.0091	3.5481*
ภายในกลุ่ม	381	371645.5208	975.4475	
รวม	383	378567.5390		

จากตาราง 12 แสดงว่าปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามคณะวิชาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 13 การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่ามัธยัมเลขคณิต ภายหลังจากการทดสอบความแปรปรวนโดยใช้ S - Method วิธีทดสอบของ Scheffe'

กลุ่มตัวอย่าง	คณะวิชา			
	ครุศาสตร์	วิทยาศาสตร์	มนุษย ฯ	ฯ
	$\bar{X}$	60.36	53.79	50.46
คณะวิชาครุศาสตร์	60.36	-	6.57	9.90 ^{**}
คณะวิชาวิทยาศาสตร์	53.79	-	-	3.33
คณะวิชามนุษย ฯ	50.46	-	-	-

จากตาราง 13 แสดงว่าปริมาณงานของอาจารย์ในคณะวิชาครุศาสตร์มากกว่าปริมาณงานของอาจารย์ในคณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนปริมาณงานของอาจารย์ในคณะวิชาครุศาสตร์กับคณะวิชาวิทยาศาสตร์ และปริมาณงานของอาจารย์ในคณะวิชาวิทยาศาสตร์กับคณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 14 วิเคราะห์ปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
โดยการทดสอบความมีนัยสำคัญของมัชฌิมเลขคณิต ระหว่างอาจารย์ชายและอาจารย์หญิง

เพศ	n	$\bar{x}$	s^2	t
ชาย	231	53.97	908.41	0.4593
หญิง	153	55.555	1218.70	

จากตาราง 14 แสดงว่าปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามเพศแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 15 วิเคราะห์ความแปรปรวนปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามอัตราเงินเดือน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	3	5840.4461	1946.8153	.4254
ภายในกลุ่ม	380	1738974.5538	4576.2488	
รวม	383	1744814.9999		

จากตาราง 15 แสดงว่าปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามอัตราเงินเดือนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 16 วิเคราะห์ความแปรปรวนปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	4	3189.4570	797.3644	.3049
ภายในกลุ่ม	379	690869.3878	2614.4311	
รวม	383	994058.8456		

จากตาราง 16 แสดงว่าปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 17 วิเคราะห์ความแปรปรวนปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออก
เจียงเหนือ จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่งานที่รับผิดชอบ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	7	6165.1781	880.7397	.8892
ภายในกลุ่ม	376	372402.3609	990.4318	
รวม	383	378567.5390		

จากตาราง 17 แสดงว่าปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออก
เจียงเหนือ จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่งานที่รับผิดชอบ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05

ตาราง 18 วิเคราะห์ความแปรปรวนปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออก
เจียงเหนือ จำแนกตามวุฒิ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	12534.4160	6267.2080	6.5234**
ภายในกลุ่ม	381	366033.1230	960.7168	
รวม	383	378567.5390		

จากตาราง 18 แสดงว่าปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออก
เจียงเหนือ จำแนกตามวุฒิแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 19 การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่ามัธยฐานเลขคณิต ภายหลังจากทดสอบความแปรปรวนโดยใช้ S - Method วิธีทดสอบของ Scheffé

กลุ่มตัวอย่าง	เปรียบเทียบ			
	เปรียบเทียบเอก	เปรียบเทียบโท	เปรียบเทียบตรี	
	$\bar{x}$	46.20	65.19	51.64
เปรียบเทียบเอก	46.20	-	- 13.55	-5.44
เปรียบเทียบโท	65.19	-	-	18.99*
เปรียบเทียบตรี	51.64	-	-	-

จากตาราง 19 แสดงว่าอาจารย์วุฒิเปรียบเทียบโทมีปริมาณงานมากกว่าอาจารย์วุฒิเปรียบเทียบเอกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนปริมาณงานของอาจารย์วุฒิเปรียบเทียบเอกกับวุฒิเปรียบเทียบโทและปริมาณงานของอาจารย์วุฒิเปรียบเทียบเอกกับวุฒิเปรียบเทียบตรี แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 20 วิเคราะห์ปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการทดสอบความมีนัยสำคัญของมัชฌิมเลขคณิต ระหว่างอาจารย์ที่มีประสพการณ์การทำงานมากและอาจารย์ที่มีประสพการณ์การทำงานน้อย

ประสพการณ์การทำงาน	N	$\bar{x}$	s^2	t
ประสพการณ์น้อย	138	50.52	895.80	2.4403
ประสพการณ์มาก	246	58.60		

• จากตาราง 20 แสดงว่าปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามประสพการณ์การทำงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในด้านงานสอนและงานเกี่ยวกับการสอน งานวิจัยและผลงานทางวิชาการ งานบริการทางวิชาการแก่สังคม งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม งานบริหาร บริการ งานธุรการ และกรรมการ งานอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ
2. เพื่อเปรียบเทียบปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตามตัวแปร

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าวิจัย คืออาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 8 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยครูอุดรธานี วิทยาลัยครูเลย วิทยาลัยครูอุบลราชธานี วิทยาลัยครูสกลนคร วิทยาลัยครูสุรินทร์ วิทยาลัยครูนครราชสีมา วิทยาลัยครูมหาสารคาม และวิทยาลัยครูบุรีรัมย์

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนที่หนึ่งเป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่สองเป็นแบบเพิ่มความโดยให้ผู้ตอบเติมเวลาที่ใช้ในการทำงานประเภทต่าง ๆ ในหนึ่งสัปดาห์ และตอนที่สามเป็นแบบเพิ่มความโดยให้ผู้ตอบเสนอปัญหาและข้อเสนอแนะในการทำงานประเภทต่าง ๆ จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 400 ชุด ได้รับกลับคืนจำนวน 384 ชุด คิดเป็นร้อยละ 96

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการทางสถิติ ดังนี้

1. หาค่าร้อยละของงานทุกประเภทที่เป็นปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. หาค่ามัธยเลขคณิตของปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
3. วิเคราะห์ปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการทดสอบความมีนัยสำคัญของมัธยเลขคณิต แบบ t - test
4. วิเคราะห์ความแปรปรวนของปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้ F - test แบบทางเดียว (One - Way - Classification)
5. ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่ามัธยเลขคณิตภายหลังการทดสอบความแปรปรวน โดยใช้ S - Method วิธีทดสอบของ Scheffe'

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สรุปได้ดังนี้
  - 1.1 ปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่ามีปริมาณงานด้านงานสอนและงานเกี่ยวกับการสอนโดยเฉลี่ย สัปดาห์ละประมาณ 23 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 42.27 ของงานทั้งหมด มีปริมาณงานด้านงานวิจัยและผลงานทางวิชาการโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 2 ชั่วโมงคิดเป็นร้อยละ 4.34 ของงานทั้งหมด มีปริมาณงานด้านงานบริการทางวิชาการแก่สังคมโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 2 ชั่วโมงคิดเป็นร้อยละ 3.42 ของงานทั้งหมด มีปริมาณงานด้านงานทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรมโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 1 ชั่วโมงคิดเป็นร้อยละ 2.15 ของงานทั้งหมด

มีปริมาณงานด้านงานบริหารบริการงานธุรการและกรรมการโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 12 ชั่วโมงคิดเป็นร้อยละ 22.41 ของงานทั้งหมด มีปริมาณงานด้านงานอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 14 ชั่วโมงคิดเป็นร้อยละ 25.41 ของงานทั้งหมด

1.2 ปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อจำแนกตามสถานศึกษา พบว่าอาจารย์ในวิทยาลัยครูเลยมีปริมาณมากที่สุด คือโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 61 ชั่วโมง อาจารย์ในวิทยาลัยครูมหาสารคามมีปริมาณงานน้อยที่สุด คือโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 48 ชั่วโมง

1.3 ปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อจำแนกเป็นคณะวิชา พบว่าอาจารย์ในคณะวิชาครุศาสตร์มีปริมาณงานมากที่สุดคือโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 60 ชั่วโมง คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีปริมาณงานน้อยที่สุดคือโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 50 ชั่วโมง

1.4 ปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่าอาจารย์หญิงและอาจารย์ชายมีปริมาณงานใกล้เคียงกันคือโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 56 ชั่วโมง และ 54 ชั่วโมง ตามลำดับ

1.5 ปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อพิจารณาตามอัตราเงินเดือน พบว่าอาจารย์ที่มีอัตราเงินเดือนในระดับ 5 มีปริมาณงานมากที่สุดคือโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 60 ชั่วโมง อาจารย์ที่มีอัตราเงินเดือนในระดับ 3 มีปริมาณงานน้อยที่สุดคือโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 48 ชั่วโมง

1.6 ปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อพิจารณาตามตำแหน่งทางวิชาการพบว่า ผู้ช่วยศาสตราจารย์มีปริมาณงานมากที่สุดโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 65 ชั่วโมง รองศาสตราจารย์มีปริมาณงานน้อยที่สุดโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 40 ชั่วโมง

1.7 ปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อพิจารณาตามตำแหน่งหน้าที่งานที่รับผิดชอบ พบว่า หัวหน้าคณะวิชาที่มีปริมาณงานมากที่สุดคือ โดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 63 ชั่วโมง อธิการที่มีปริมาณงานน้อยที่สุดคือ โดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 44 ชั่วโมง

1.8 ปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อพิจารณาตามวุฒิพบว่า อาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาโทมีปริมาณงานมากที่สุดคือ โดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 65 ชั่วโมง อาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาเอกมีปริมาณงานน้อยที่สุดคือ โดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 46 ชั่วโมง

1.9 ปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์การทำงานมากมีปริมาณงานมากกว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย โดยมีปริมาณงานโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 59 ชั่วโมง และ 51 ชั่วโมงตามลำดับ

2. เปรียบเทียบปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า อาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อจำแนกตามสถานศึกษา เพศ อัตราเงินเดือน ตำแหน่งทางวิชาการและตำแหน่งหน้าที่งานที่รับผิดชอบมีปริมาณงานไม่แตกต่างกัน ส่วนปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อจำแนกตามคณะวิชา วุฒิและประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่าอาจารย์ในคณะศึกษาศาสตร์มีปริมาณงานมากกว่าอาจารย์ในคณะศึกษามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ อาจารย์วุฒิปริญญาโทมีปริมาณงานมากกว่าอาจารย์วุฒิปริญญาตรี และอาจารย์ที่มีประสบการณ์การทำงานมากมีปริมาณงานมากกว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์การทำงานน้อย

อภิปรายผล

1. จากผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีปริมาณงานมากกว่าเกณฑ์ที่กรมการฝึกหัดครูได้วางไว้ คือ ใช้เวลาทำงานทุกประเภททั้งใบ และนอกเวลาราชการ โดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 54 ชั่วโมง เกณฑ์ที่กรมการฝึกหัดครู ได้วางไว้ คือ ฆาราชการแต่ละอัตราห้องทำงานสัปดาห์ละ 35 ชั่วโมง โดยมีปริมาณงาน สอนคิด 10 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และเพิ่มเวลาให้อีก 1 เท่าตัวคือ 10 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ รวมเป็นปริมาณงานสอน 20 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ส่วนงานอื่น ๆ ได้แก่ งานบริหาร งานวิจัย งานบริการชุมชน งานธุรการ งานแนะแนว งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและงานกิจการ นักศึกษาให้ใช้เวลาทำงานสัปดาห์ละ 15 ชั่วโมง (กรมการฝึกหัดครู 2518 : 2) ในด้านงานสอนและงานเกี่ยวกับการสอนอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใช้เวลาทำงานโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละ 23 ชั่วโมงซึ่งเป็นปริมาณงานที่ใกล้เคียงกับเกณฑ์ที่ กรมการฝึกหัดครูได้วางไว้ ส่วนงานอื่น ๆ ได้แก่ งานบริหาร งานวิจัย งานบริการชุมชน งานธุรการ งานแนะแนว งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และงานกิจการนักศึกษานั้น อาจารย์ ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือใช้เวลาทำงานมากกว่า 15 ชั่วโมงซึ่งสูงกว่า เกณฑ์ที่กรมการฝึกหัดครูได้วางไว้ ที่เป็นเช่นนี้เพราะตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. 2518 ได้กำหนดบทบาทของวิทยาลัยครูว่ามิใช่ที่ผลิตครู วิจัย ส่งเสริมวิชาชีพและวิทยฐานะของครู และบุคลากรทางการศึกษาประจำการ ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และให้บริการทางวิชาการ แก่สังคม จากพระราชบัญญัติฉบับนี้จึงมีงานหนึ่งที่เพิ่มขึ้นมาและต่างจากมหาวิทยาลัยคือ งานอบรมครู และบุคลากรทางการศึกษาประจำการ ซึ่งอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทำงานด้านนี้โดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 14 ชั่วโมง และทำงานในวันเสาร์และวันอาทิตย์ หรือทำงานนอกเวลาราชการ จากสาเหตุนี้จึงทำให้อาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาค ตะวันออกเฉียงเหนือมีปริมาณงานมาก

2. จากผลงานวิจัยวิเคราะห์โครงสร้างการบริหารงานของสถาบันการฝึกหัดครู กับมหาวิทยาลัย พบว่ามหาวิทยาลัยแต่ละแห่งเป็นหน่วยงานในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยมีฐานะเทียบเท่ากรม ขณะนี้วิทยาลัยครูแต่ละแห่งเป็นหน่วยงานในสังกัดกรมการฝึกหัดครูที่มีฐานะเทียบเท่ากอง (กรมการฝึกหัดครู 2527 : 20) ปัญหาที่เกิดขึ้นในวิทยาลัยครูที่มีผลมาจากฐานะของวิทยาลัยครูเทียบเท่ากองก็คือ ความเหมาะสมของอัตรากำลังคนในแต่ละหน่วยงาน จะพบว่าในวิทยาลัยครูมีปัญหาในเรื่องอัตรากำลังคนเป็นอย่างมาก เนื่องจากวิทยาลัยครูแต่ละแห่งมีฐานะเทียบเท่ากอง ถ้ามองในลักษณะปริมาณงานระดับกอง บุคลากรในระดับกองจะน้อยกว่าบุคลากรในระดับกรม แต่ถ้ามองตามหน้าที่ที่วิทยาลัยครูแต่ละแห่งจะต้องปฏิบัติ วิทยาลัยครูแต่ละแห่งจะต้องทำหน้าที่เท่ากับหน้าที่มหาวิทยาลัยซึ่งทำหน้าที่เทียบเท่ากับกรม ด้วยเหตุนี้เมื่อวิทยาลัยครูรับหน้าที่ใหญ่แต่มีบุคลากรในการดำเนินงานน้อย ปัญหาในการดำเนินงานย่อมจะต้องเกิดขึ้นจากผลการวิจัยปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่างานที่อาจารย์วิทยาลัยครูปฏิบัตินอกจากงานตามบทบาทหน้าที่ของวิทยาลัยครูแล้ว อาจารย์ยังต้องทำงานบริหาร บริการ งานธุรการและงานกรรมการด้วย ซึ่งทำงานด้านนี้โดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 12 ชั่วโมง ซึ่งเป็นปริมาณงานที่มาก เมื่ออาจารย์ต้องใช้เวลาในการทำงานด้านนี้จึงทำให้ไม่มีเวลาทำงานตามบทบาทหน้าที่ที่พระราชบัญญัติวิทยาลัยครูกำหนดไว้ได้เต็มที่

3. วิทยาลัยครูควรจะยอมรับว่างานที่เป็นหน้าที่รับผิดชอบของอาจารย์มีได้มีแต่งงานสอนและงานเกี่ยวกับการสอนเท่านั้น แต่ยังมีงานอื่น ๆ ได้แก่ งานบริหาร บริการ ธุรการและงานกรรมการ งานวิจัยและผลงานทางวิชาการ งานบริการทางวิชาการแก่สังคม งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม งานอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการอีกด้วย แต่จากผลการวิจัยพบว่าอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีปริมาณงานด้านงานวิจัยและผลงานทางวิชาการ งานบริการทางวิชาการแก่สังคม งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมน้อยมาก จากผลการวิจัยของสิทธิชัย คีวัน (สิทธิชัย คีวัน 2521 :61-63)

พบว่าผลการวิเคราะห์ปัญหาจากแบบสอบถามของอาจารย์เกี่ยวกับงานด้านดังกล่าวนี้ อาจารย์อยากทำงานวิจัยและผลงานทางวิชาการแต่ไม่มีทุน มีเวลาน้อยเพราะต้องทำงานด้านอื่น ๆ ด้วย ผู้บริหารไม่ให้การสนับสนุนอย่างจริงจัง ไม่มีความรู้และขาดทักษะในด้านการวิจัย ขาดคำราและหนังสือค้นคว้า ส่วนงานด้านบริการทางวิชาการแก่สังคมและงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมมีอยู่แต่คือ ขาดการสนับสนุนและมีงานประจำมาก ไม่ได้กำหนดนโยบายแน่ชัดทำให้ผู้ปฏิบัติต้องปฏิบัติโดยไม่มีแผนงานที่แน่นอน ขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอก ขาดแคลนบุคลากรทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ ดังนั้นเรื่อง เป็นการเสาะแสวงหาความรู้ใหม่ เสริมสร้างความแข็งแกร่งทางวิชาการ ถ่ายทอดความรู้ที่สอดคล้องกับสังคมและธรรมชาติสิ่งแวดล้อมโดยยึดอุดมคติความเป็นเลิศทางวิชาการจึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้อง เน้นให้อาจารย์ในวิทยาลัยครู เข้าใจบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบของตนตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. 2518 และจะต้องพัฒนาบุคลากรเพื่อทำงานเหล่านี้ให้มีประสิทธิภาพ กำแพง พลาญกูร ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับการทำงานของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาว่าควรจะได้ปรับปรุงระบบการทำงานของอาจารย์ให้มีเวลาทำการศึกษาวิจัยให้เพียงพอ โดยเฉลี่ยปริมาณงานให้อาจารย์ทุก ๆ คนมีสัดส่วนสม่ำเสมออันเหมาะสม ไม่ควรให้อาจารย์บางท่านทำการสอนมากเกินไป (กำแพง พลาญกูร ม.ป.ป. : 15 - 16) และยีน โทมัส ได้กล่าวถึงบทบาทของครูว่า ครูจำต้องติดตามความก้าวหน้าของการวิจัย และทดลองในวิชาการศึกษา จิตวิทยา สังคมวิทยาและวิชาที่ตนเองสอนอยู่เสมอ ถ้าหากขาดการติดตามความก้าวหน้าเช่นนี้จะเป็นครูที่ดีไม่ได้รับการวิจัยไม่เพียงแต่ทำให้เกิดความรู้ความคิดทางด้านวิชาการเท่านั้น แต่ยังสามารถพัฒนาคุณภาพของประชาชนอีกด้วย (ยีน โทมัส อ้างจากฝ่ายโครงการวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา 2520 : 9) เพื่อให้การทำงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือในด้านงานวิจัยและผลงานทางวิชาการ งานบริการทางวิชาการแก่สังคม และงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมมีประสิทธิภาพ ผลจากการวิเคราะห์ข้อสังเกตและ

ในการแก้ปัญหาจากงานวิจัยของสิทธิชัย คีวัน พบว่าผู้บริหารควรจะได้ความสนใจงานเหล่านี้อย่างจริงจัง ให้การสนับสนุนที่ นอบน้อม อาการสถานที่ ตลอดจนอำนวยความสะดวกในด้านยานพาหนะและจัดการวงเงินให้เอื้อต่อการทำงานของอาจารย์

4. การกระจายงานของอาจารย์ในวิทยาลัยกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ยังไม่ได้สัดส่วนที่เหมาะสม จากผลการวิจัยพบว่าปริมาณงานของอาจารย์ทุกท่านมีปริมาณงานจากน้อยจนถึงมาก และจากผลการเปรียบเทียบปริมาณงานของอาจารย์โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนจำแนกตามคณะวิชา วุฒิ และประสบการณ์การทำงาน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าปริมาณงานของอาจารย์ยังมีความแตกต่างกันมาก คืออาจารย์บางคนมีปริมาณงานน้อย อาจารย์บางคนมีปริมาณงานมาก ในการทำงานใด ๆ ก็ตามคน ๆ หนึ่งไม่สามารถจะทำงานให้ดีทุกอย่างได้ถ้ามีปริมาณงานนี้มากเกินไป ดังนั้น เพื่อให้การทำงานของอาจารย์ในวิทยาลัยกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีประสิทธิภาพ และได้ทำงานตามบทบาทหน้าที่ของวิทยาลัยครูได้ครบถ้วน ผู้บริหารควรจะได้กระจายงานให้อาจารย์ทำโดยมีปริมาณที่ใกล้เคียงกัน

ข้อเสนอแนะ

1. กรมการฝึกหัดครูควรจัดสรรอัตรากำลังให้ประจำหน่วยงานในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนืออย่างเพียงพอตามความจำเป็นของแต่ละวิทยาลัย เพราะจากผลการวิจัยพบว่าอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีปริมาณงานมากกว่าเกณฑ์ที่กรมการฝึกหัดครูได้กำหนดไว้ ถ้าพิจารณา ปริมาณงานด้านงานสอนและงานเกี่ยวกับการสอน อาจารย์มีปริมาณงานโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 23 ชั่วโมง มีปริมาณงานด้านงานบริหาร บริการ งานธุรการและกรรมการโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 12 ชั่วโมง มีปริมาณงานด้านงานอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 14 ชั่วโมง ปริมาณงานของอาจารย์ทั้ง 3 ด้านนี้ต้องใช้เวลาในการทำงาน 49 ชั่วโมง

ต่อสัปดาห์ ซึ่งเป็นเวลาที่ใช้ในการทำงานมากทำให้อาจารย์ไม่มีเวลาในการทำงานด้านงานวิจัยและผลงานทางวิชาการ งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม งานบริการทางวิชาการ แก่สังคมได้เต็มที่ ดังนั้นเพื่อให้อาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ทำงานในสายวิชาการและให้ทำงานตามบทบาทหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาอย่างสมบูรณ์ กรมการฝึกหัดครูควรจะได้จัดสรรอัตราค่าจ้างให้ทำงานในสำนักงานอย่างเพียงพอ

2. ผู้บริหารวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือควรสนับสนุนให้อาจารย์ในวิทยาลัยครูที่มีความรู้ความสามารถในด้านการวิจัยเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเสาะแสวงหาความรู้ โดยการจัดการอบรมระยะสั้นแก่อาจารย์ที่สนใจ ควรจัดสรรเงินให้เป็นทุนอุดหนุนการวิจัยและการศึกษาค้นคว้าเพื่อสนับสนุนการสร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการ

3. ผู้บริหารวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือควรจะได้จัดสรรให้อาจารย์มีปริมาณงานที่ใกล้เคียงกัน เพื่อให้โอกาสอาจารย์ทุกคนได้มีเวลาพอที่จะทำงานตามบทบาทหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษา นอกจากนี้ทางวิทยาลัยควรจัดภาวะสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการทำงานของอาจารย์ เช่นปรับปรุงห้องสมุดให้เป็นแหล่งวิชาอย่างแท้จริง จัดหาทุนอุดหนุนให้อาจารย์ อำนวยความสะดวกในด้านยานพาหนะเมื่อเวลาออกไปบริการทางวิชาการแก่สังคมหรือติดต่อราชการนอกวิทยาลัย และในการจัดตารางสอนควรจัดให้เอื้ออำนวยต่อการทำงานด้านอื่น ๆ ด้วย

ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยต่อ

การศึกษาเรื่องปริมาณงานของอาจารย์มีขอบข่ายกว้างขวางมากนอกเหนือจากการศึกษาที่ผู้วิจัยได้ศึกษาไปแล้ว ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการศึกษา เรื่องที่เกี่ยวข้องกันนี้ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ซึ่งได้แก่

1. ศึกษาปริมาณงานของอาจารย์ในแต่ละวิทยาลัย คณะวิชา ภาควิชา เพื่อนำผลไปใช้ในการแบ่งสรรงานของอาจารย์ได้อย่างเหมาะสมและยุติธรรมยิ่งขึ้น
2. ควรจะศึกษาเกณฑ์ที่เหมาะสมของปริมาณงานของอาจารย์ที่ทำให้ผลงานที่อาจารย์ได้ปฏิบัติมีประสิทธิภาพ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- การฝึกหัดครู, กรม กองการเจ้าหน้าที่ แนวในการจัดอัตรากำลังในวิทยาลัยครู
และการกำหนดตำแหน่ง 2518, 11 หน้า เอกสารโรเนียว
- แนวทางพัฒนาวิทยาลัยครู โรงพิมพ์การศาสนา 2527, 23 หน้า
- 29 กันยายน 2524 ยี่สิบเจ็ดปี การสถาปนากรมการฝึกหัดครู กันยายน
2524, 131 หน้า
- กำแพง พลาญกูร "การศึกษาชั้นมหาวิทยาลัย" รวมบทความเกี่ยวกับการอุดมศึกษา
ม.ป.ท., ม.ป.ป. หน้า 4 - 16 อัดสำเนา
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงานและกรมการฝึกหัดครู การติดตามผล
การฝึกหัดครู รายงานผลการวิจัย เอราวิฑการพิมพ์ 2519, 213 หน้า
- แนวใหม่ของการฝึกหัดครู รายงานการสัมมนา 2520, 73 หน้า อัดสำเนา
- คณะกรรมการพิจารณาทุนอุดหนุนการวิจัยกรมการฝึกหัดครู เอกสารประกอบการประชุมทาง
วิชาการครั้งที่ 1 การวิจัยด้านการฝึกหัดครูและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกหัดครู
โรงพิมพ์การศาสนา 2527, 450 หน้า
- คณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา การปฏิรูปการศึกษา โรงพิมพ์วัฒนาพานิช
2518, 294 หน้า
- ธีระ สัมมิตร การฝึกหัดครูปัญหาและโอกาส บรรณากิจ 2518
- บรรจง ชูสกุลชาติ "ความมุ่งหมายของการศึกษาระดับอุดมศึกษา" การปฏิรูปอุดมการ
การศึกษา วัฒนาพานิช 2517, 191 หน้า
- บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, สภาสถาบัน ระเบียบสภาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
ว่าด้วยการจ่ายเงินสมนาคุณอาจารย์ในการสอน พ.ศ. 2518 26 พฤษภาคม
2528, 2 หน้า อัดสำเนา

- ประชุมสุข อาชวบำรุง พจน์ สะเพียรชัย และจรรยา สุวรรณทัต ผู้อภิปราย
 "การวิจัยการศึกษาในประเทศไทย" 20 เมษายน 2520 อนุสารเพื่อการวิจัย
 เล่มที่ 7
- ปัทมา ภูวนนท์ ลักษณะหน้าที่การงานของอาจารย์ประจำในมหาวิทยาลัยมหิดล
 วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2518, 85 หน้า อัดสำเนา
 เพ็ญศักดิ์ สุริยาชัยวันนะ และคนอื่น ๆ อุดมศึกษา 8 2525, 168 หน้า อัดสำเนา
 "พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู" พ.ศ. 2518" ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 92 ตอนที่ 48
 ลงวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2518
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ การพัฒนาของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย วิทยานิพนธ์ ค.ม.
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2516, 270 หน้า
- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, กลุ่มวิทยาลัยครู เอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการ
เรื่องการเสนอผลงานวิจัยกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2527,
 266 หน้า อัดสำเนา
- มหาวิทยาลัย, ทบวง กองการเจ้าหน้าที่ เกณฑ์การพิจารณาอัตรากำลังตำแหน่งอาจารย์
และครู 2521, 15 หน้า เอกสารโรเนียว
- เมืองทอง เข้มมณี รายงานการสรุปผลการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาหลักเกณฑ์
ในการกำหนดลักษณะหน้าที่และปริมาณงานอาจารย์ประจำ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 2519, 4 หน้า อัดสำเนา
- รังสรรค์ ทิมพันธ์พงษ์ การศึกษาคุณวุฒิ ประสิทธิภาพ ผลงานทางวิชาการและมาตรฐานการ
ทำงานของผู้สอนในวิทยาลัยครู ปรินิพนธ์ ค.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร 2522, 102 หน้า อัดสำเนา
- วิจิตร ศรีสอาน หลักการอุดมศึกษา วัฒนาพานิช 2519, 87 หน้า
- วิรุฬห์ บุญสมบัติ "การวัดภาระงานของอาจารย์มหาวิทยาลัย" ใน การสัมมนาฉบับที่
เรื่องการส่งเสริมคุณภาพงานของคณะวิชาในมหาวิทยาลัย หน้า 76 - 77 โครงการ
 ทบวงมหาวิทยาลัยและสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ 2519, อัดสำเนา

- วิไลวรรณ พิริยานุวัฒน์ สุวิมล วงศ์วาทิช และกุหลาบ หวังศิรีกุล การวิเคราะห์
ปริมาณงานอาจารย์ประจำในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2524, 137 หน้า อุดรธานี
 ศรีนครินทร์วิโรฒ, มหาวิทยาลัย คณะกรรมการวิจัยสถาบัน การศึกษาปริมาณงาน
ปัญหาและอุปสรรค ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ
ประสานมิตร รายงานการวิจัยฉบับที่ 1 2518, 47 หน้า อุดรธานี
 ศุภวัฒน์ เอ็มโอช และคนอื่น ๆ ปริมาณงานของอาจารย์ในคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร 2525, 49 หน้า อุดรธานี
 สมชาย ทยานยง และชนิศา ศิลปอนันต์ รายงานการสำรวจและวิจัยลักษณะหน้าที่และ
ปริมาณงานของอาจารย์ประจำในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2519, 180 หน้า
 อุดรธานี
 สมชาย วงศ์เกษม บทบาททางการสอน การวิจัยและการบริการสังคมของอาจารย์
วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปรินญานพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร 2519 อุดรธานี
 สัจจ อูทรานันท์ "หน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัย"
ศึกษาศาสตร์สาร ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 : 43 - 47, 2520
 สัทธิชัย ดิวัน การศึกษาปริมาณของอาจารย์กลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันตก ปรินญานพนธ์
กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร 2521, 39 หน้า อุดรธานี
 สิปปนนท์ เกตุทัต "บทบาทวิทยาลัยครูตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ระยะที่ 5"
อีสานปริทัศน์ ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 : 9 - 15 สิงหาคม - ตุลาคม 2524
 สุภรณ์ ศรีพหล การวิเคราะห์ระบบงานของมหาวิทยาลัย 2520, 53 หน้า อุดรธานี
 สุวกิจ ศรีปัดดา วิเคราะห์ปริมาณงานของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดมหาสารคาม
ปรินญานพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร 2519, 104
 หน้า อุดรธานี

- Akrawi, Mattila. "The Teaching Process in the Faculty of Arts and Science of the American University of Beirut, Lebanon" in Planning the Development of Universities II. p. 325 - 326, The Unesco Press, 1974.
- Eastmond, Jefferson. The Teacher and School Administration. Boston, Houghton Mifflin Company, 1959. 522 p.
- Fafunwa, A. Babs. "Organization of the Teaching Work at the University of Ife, Nigeria" in Planning the Development of Universities. p. 298 - 299 Paris, The UNESCO Press, 1974.
- Ferguson, George A. Statistical analysis in Psychology and Education New York, McGraw - Hill Book Company, 1971. 492 p.
- Gookwin Dorothy C. "Work Load Assignment," Handbook of College and University Administration. McGraw - Hill Book Company, 1970. 624 p.
- Hilsum, Sidney. The Teacher at Work. London, National Foundation for Educational Research, 1972. 60 p.
- Ismail, H.M. "Formation of the Teaching Staff at Cairo University" in Planning the Development of Universities. p. 230 - 233, Paris, The UNESCO Press, 1974.
- Lehmann, H. and H. J. Schulz "Planning of the Teaching Works at Humboldt University," in Planning the Development of Universities. p. 247, Paris, The UNESCO Press, 1974.
- Lindquist, Evert F. Design and Analysis of Experiments in Psychology and Education. Houghton Mifflin Company, 1956. 819 p.
- Mattila, Austin John. "Teacher load in California public Junior Colleges," Dissertation Abstracts. University Microfilms, v. 10 p. 3482 - 3484, April, 1962.
- National Education Association, Research Division "Sampling Study of The Teaching Faculty In Higher Education," NEA Research Bulletin. 44 : 1 - 10, February, 1966.
- Razik, Taher A. "State University of New York at Buffalo : Case Study of Teaching and Research," in Planning the Development of Universities. p. 103 - 141, Paris, The UNESCO Press, 1975.
- UNESCO. Higher Education in the Asian Region, Bangkok, The UNESCO Regional office for Education in Asia, 1972. 137 p.
- Verstraete, M.E. Marey de. "The Teaching Work at National University of Cuyo, Argentina," in Planning the Development of Universities. p. 276, Paris, The UNESCO Press, 1974.

การผนวก

แบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

10 กุมภาพันธ์ 2526

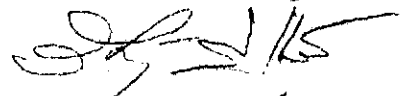
เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยครูทุกท่าน

ด้วยข้าพเจ้ากำลังทำการวิจัยเรื่อง "ปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" เพื่อเป็นวิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา การวิจัยครั้งนี้ข้าพเจ้าใคร่ขอความร่วมมือจากท่านได้กรุณาตอบแบบสอบถามที่แนบมานี้ด้วย

การวิจัยครั้งนี้ จะมีความสมบูรณ์และสำเร็จลงด้วยดีจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับความร่วมมือจากท่านในการช่วยตอบแบบสอบถามตามสภาพที่เป็นจริงและตามความคิดเห็นของท่านมากที่สุด แบบสอบถามที่ตอบจะถือเป็นความลับและผลการวิจัยจะสรุปผลเป็นส่วนรวม คำตอบและความคิดเห็นของท่านจะมีคุณค่าต่อการวิจัยเป็นอย่างมาก พร้อมทั้งนี้ข้าพเจ้าใคร่ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามนี้

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(นางวันเพ็ญ สวนสวัสดิ์)

นิติศปรัญญาโท

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ตอนที่ 1

สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ท่านเลือกและเติมข้อความที่เป็นจริงในข้อต่อไปนี้

1. สถานที่ทำงานปัจจุบัน

☐ วิทยาลัยครูอุดรธานี	☐ วิทยาลัยครูเลย
☐ วิทยาลัยครูอุบลราชธานี	☐ วิทยาลัยครูสกลนคร
☐ วิทยาลัยครูนครราชสีมา	☐ วิทยาลัยครูมหาสารคาม
	☒ วิทยาลัยครูบุรีรัมย์
2. ประสบการณ์การทำงาน

☐ น้อยกว่า 10 ปี	☐ 10 ปีขึ้นไป
3. เพศ

☒ ชาย	☐ หญิง
4. เงินเดือน

☐ ต่ำกว่า 3,000 บาท	☐ 3,000 - 5,000 บาท
☐ 5,000 - 7,000 บาท	☐ 7,000 บาทขึ้นไป
5. สังกัดคณะวิชา

☐ คณะวิชาครุศาสตร์	☐ ภาควิชา .....
☐ คณะวิชาวิทยาศาสตร์	☐ ภาควิชา .....
☐ คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	☐ ภาควิชา .....
6. ตำแหน่งทางวิชาการ

☒ อาจารย์ 1	☐ อาจารย์ 2
☐ อาจารย์ 3	☐ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
☐ ศาสตราจารย์	☐ รองศาสตราจารย์
7. ตำแหน่งหน้าที่งานที่รับผิดชอบ

☐ อธิการ	☐ รองอธิการ
☐ หัวหน้าคณะวิชา	☐ หัวหน้าภาควิชา
☐ หัวหน้าแผนก	☐ หัวหน้าสำนักงานอธิการ
	☐ อาจารย์ผู้สอน
	☐ หน้าที่อื่น (โปรดระบุ)
8. วุฒิสูงสุด

☐ ปริญญาเอก	☐ ปริญญาโท
☐ ประกาศนียบัตรชั้นสูงวิชาเฉพาะ	☐ ปริญญาตรี
	☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)...

ตอนที่ 2

ปริมาณงานสอนตามตารางในวิทยาลัย ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2525

ลำดับที่	รหัสวิชา	จำนวน นักศึกษา ที่สอน	จำนวน หน่วยกิต	จำนวน ชั่วโมงที่ สอนจริง ต่อสัปดาห์	จำนวนชั่วโมง ที่พบนิสิตนอกชั้น ที่เกี่ยวกับการ สอนและตรวจ งานต่อสัปดาห์	จำนวนชั่วโมง ที่เตรียมชั่วโมงต่อ สัปดาห์	รวมจำนวน ชั่วโมงต่อ สัปดาห์
<u>ภาคปกติ</u>							
<u>บุคลากร ประจำการ</u>							
<u>ภาคสมทบ หรือต่อเนื่อง</u>							

ตอนที่ ๒

ปริมาณงานด้านอื่น ๆ ตลอดปีการศึกษา 2525

ประเภทของงาน	รายละเอียดของงาน	รวมเฉลี่ยจำนวน ชั่วโมงต่อสัปดาห์
งานเกี่ยวกับการสอน	เป็นวิทยากรพิเศษเป็นครั้งคราวในวิทยาลัย	
งานอาจารย์ที่ปรึกษา	งานที่อาจารย์ให้คำปรึกษานักศึกษาในเรื่องการเลือกวิชาเรียน การอบรมความประพฤติ	
งานพัฒนาหลักสูตร	งานวางแผนปรับปรุงหลักสูตร ทำแผนการสอน สร้างสื่อการสอน เลือกรายวิชา และประเมินผลหลักสูตร	
งานบริหาร	งานที่กระทำในตำแหน่งบริหารได้แก่งานของอธิการ รองอธิการ ฯลฯ	
งานบริการและธุรการ	งานที่อาจารย์ทำกรบริการและงานที่เกี่ยวกับเอกสารธุรการได้แก่งานห้องสมุด แผนกเวช พยาบาล งานสารบรรณ การเงิน ทะเบียน	
งานวิจัย	งานวิจัย งานค้นคว้า เขียนตำรา บทความ บทวิจารณ์ต่าง ๆ	
งานบริการทางวิชาการ	งานที่อาจารย์เผยแพร่ความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน ได้รับเชิญเป็นวิทยากร งานฝึกอบรมครูประจำการและบุคลากรทางการศึกษา	
งานกรรมการ	งานที่กระทำในฐานะที่เป็นประธาน กรรมการหรือ เลขานุการของคณะกรรมการทั้ง ในการร่วมประชุมและงานธุรการที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการประชุม	
งานนิเทศการสอน	งานที่อาจารย์ทำการนิเทศการสอนแก่นักศึกษาฝึกสอน	
งานกิจการนักศึกษา	งานให้คำแนะนำปรึกษาแก่นักศึกษาในเรื่องทั่ว ๆ ไป ร่วมในกิจกรรมนักศึกษา เป็นที่ปรึกษาของชมรม	
งานทะนุบำรุงส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม	งานที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ในอันที่จะสนับสนุนทะนุบำรุงวัฒนธรรม	
งานอื่น ๆ	(โปรดระบุ)	

หมายเหตุ งานที่ทำตลอดปีการศึกษา 2525 กรุณาคิดเฉลี่ยเพียงจำนวนชั่วโมงที่ทำในหนึ่งสัปดาห์เท่านั้น เช่นงานกรรมการได้รับแต่งตั้งเป็นเลขานุการ 3 ครั้งตลอดปี คิดเป็น 60 ชั่วโมง ดังนั้นจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ คือ 60/52

ตอนที่ ๑

บัญชีและข้อ เสนอแนะ เกี่ยวกับการะ งานของ อาจารย์

ประเภทของงาน	บัญชี	ข้อ เสนอแนะ
1. งานสอน		
2. งานเกี่ยวกับการสอน		
3. งานอาจารย์ที่ปรึกษา		
4. งานพัฒนาหลักสูตร		
5. งานบริหาร		
6. งานบริการและธุรการ		
7. งานวิจัย		
8. งานบริการทางวิชาการ		
9. งานกิจการนักศึกษา		
10. งานกรรมการ		
11. งานนิเทศการสอน		
12. งานทะนุบำรุงส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม		
13. งานอื่น ๆ		

ตาราง 21 ปริมาณงานโดยเฉลี่ย คิดเป็นชั่วโมงต่อสัปดาห์ของอาจารย์ใน
วิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือคิดเป็นร้อยละของงานทั้งหมด

ประเภทของงาน	เฉลี่ย	S.D	ร้อยละ
<u>งานสอนและงานเกี่ยวกับการสอน</u>			
1. สอนนักศึกษาปกติ	9.37	4.91	17.21
2. พบนักศึกษานอกชั้นเรียนเกี่ยวกับการสอนและตรวจงาน	3.73	5.57	6.86
3. เตรียมการสอนเพื่อสอนนักศึกษา	4.58	5.63	8.41
4. เป็นวิทยากรพิเศษเป็นครั้งคราวในวิทยาลัย	0.67	2.85	1.24
5. พัฒนาหลักสูตร	1.81	3.27	3.33
6. นิเทศการสอน	2.84	5.11	5.22
รวม	23.000	-	42.27
<u>งานวิจัยและผลงานทางวิชาการ</u>			
7. งานวิจัย	1.25	2.84	2.30
8. ค้นคว้า เขียนตำรา บทความ และบทวิจารณ์ต่าง ๆ	1.11	3.32	2.04
รวม	2.36	-	4.34
<u>งานบริการทางวิชาการแก่สังคม</u>			
9. เผยแพร่ความรู้ทางวิชาการแก่สังคม เป็นวิทยากร	1.86	4.09	3.42
รวม	1.86	-	3.42

ตาราง 21 (ต่อ)

ประเภทของงาน	ข	S.D	ร้อยละ
<u>งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม</u>			
10 ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	1.17	2.59	2.15
รวม	1.17	-	2.15
<u>งานบริหาร งานบริการ งานธุรการและกรรมการ</u>			
11 งานบริหาร	3.04	7.85	5.58
12 งานบริการและธุรการ	4.25	5.05	7.81
13 งานกรรมการ	2.13	5.05	3.91
14 งานอาจารย์ที่ปรึกษา	1.37	1.87	2.52
15 งานกิจการนักศึกษา	1.41	3.33	2.59
รวม	12.20	-	22.41
<u>งานอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ</u>			
16 ฝึกอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษา	7.06	5.25	12.97
17 พบครูและบุคลากรประจำการ เกี่ยวกับการสอนและ ตรวจงาน	2.71	4.31	4.98
18 เตรียมการสอนเพื่อสอนครูและบุคลากรประจำการ	4.06	4.95	7.46
รวม	13.83	-	25.41
รวมปริมาณงานทุกประเภท	54.42	-	100.00

ตาราง 22 ปริมาณงานเฉลี่ยคิดเป็นชั่วโมงต่อสัปดาห์ของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
โดยจำแนกตามสาขาวิชา

ประเภทของงาน	ภาคเหนือ		ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		ภาคกลาง		ภาคตะวันออก		ภาคใต้		ภาคใต้		ภาคใต้		ภาคใต้	
	จำนวนชั่วโมง	S.D.	จำนวนชั่วโมง	S.D.	จำนวนชั่วโมง	S.D.	จำนวนชั่วโมง	S.D.	จำนวนชั่วโมง	S.D.	จำนวนชั่วโมง	S.D.	จำนวนชั่วโมง	S.D.	จำนวนชั่วโมง	S.D.
งานสอนและงานที่เกี่ยวข้องกับการสอน																
1. สอนนักศึกษาภาค	8.20	4.14	10.63	5.56	9.11	5.17	8.81	4.51	9.05	4.85	10.14	5.50	9.50	4.24	9.61	4.72
2. ทัศนศึกษาภาคสัมพันธ์กับวิชาการสอนและตารางงาน	3.57	4.17	5.66	7.07	1.85	3.68	4.35	5.89	4.61	6.53	3.91	5.26	3.44	6.51	3.73	5.31
3. เตรียมการสอบเพื่อสัมพันธ์ศึกษา	4.27	4.37	6.42	6.42	3.38	4.90	5.21	5.54	4.11	5.04	4.55	6.60	4.88	6.32	4.57	5.24
4. เป็นวิทยากรพิเศษเป็นครั้งคราวในวิทยาลัย	0.16	0.46	1.66	6.89	0.77	2.65	0.81	1.64	0.08	0.36	0.32	0.81	0.73	2.58	1.14	3.54
5. ศึกษาค้นคว้า	2.09	3.98	1.06	1.86	1.53	2.22	2.40	2.95	2.47	3.60	1.31	2.57	1.55	3.20	2.30	4.62
6. ฝึกหัดการสอน	1.98	3.84	3.60	7.28	2.44	5.10	3.62	5.57	4.83	5.45	2.42	6.06	3.39	4.52	1.55	2.51
รวม	20.27		29.03		19.08		25.20		25.15		22.65		23.49		22.90	
งานวิจัยและผลงานทางวิชาการ																
7. งานวิจัย	0.85	1.93	1.51	3.08	1.29	4.00	1.72	2.81	0.55	1.44	1.39	2.59	0.73	1.88	2.08	3.76
8. ค้นคว้า เขียนตำรา เขียนบทความและหนังสือ	1.03	2.03	0.69	2.66	1.44	4.10	1.40	2.66	0.83	1.47	0.85	2.76	1.37	3.57	1.10	5.16
รวม	1.88		2.20		2.73		3.12		1.38		2.24		2.10		3.18	
งานบริการทางวิชาชีพแก่สังคม																
9. เข้มแข็งด้านวิชาปฏิบัติทางวิชาชีพ เป็นวิทยากร	1.09	2.34	3.81	8.25	1.64	3.44	2.02	5.04	1.47	2.98	2.29	3.10	1.27	3.17	2.00	3.86
รวม	1.09		3.81		1.64		2.02		1.47		2.29		1.27		2.00	

ประเภทงาน	ม.อุตรดิตถ์		ม.น่าน		ม.อุตรดิตถ์		ม.น่าน		ม.อุตรดิตถ์		ม.น่าน		ม.อุตรดิตถ์		ม.น่าน	
	ค่า	S.D.	ค่า	S.D.	ค่า	S.D.	ค่า	S.D.	ค่า	S.D.	ค่า	S.D.	ค่า	S.D.	ค่า	S.D.
งานก่อสร้างและซ่อมแซม																
10. ซ่อมแซมอาคารเรียน	0.88	1.44	0.51	1.27	1.77	2.93	1.10	1.83	0.91	1.96	1.34	3.90	1.08	2.69	1.40	2.54
	0.88		0.51		1.77		1.10		0.91		1.34		1.08		1.40	
งานโยธา																
11. งานโยธา	3.50	8.64	1.60	4.36	5.18	9.59	1.97	6.01	2.52	7.37	4.50	10.59	1.24	4.28	2.77	7.20
12. งานโยธาและช่างก่อ	5.77	9.88	3.12	5.31	3.21	5.41	7.04	9.71	3.30	7.14	3.58	6.23	4.40	5.57	3.74	5.35
13. งานโยธา	2.59	3.92	2.00	6.24	1.55	3.11	1.91	2.57	3.08	10.16	2.11	4.31	2.37	5.56	1.55	2.45
14. งานโยธาและช่างก่อ	1.48	1.80	1.12	1.11	1.48	1.76	1.40	1.03	1.50	1.48	1.02	1.09	1.31	1.50	1.73	3.57
15. งานโยธาและช่างก่อ	1.12	1.73	1.42	2.39	1.40	3.32	1.56	2.57	1.44	4.27	1.53	4.08	1.42	3.20	1.34	3.95
	14.46		9.26		12.82		13.88		11.84		12.91		10.74		11.13	
งานโยธาและช่างก่อ																
16. งานโยธาและช่างก่อ	7.00	4.72	7.50	5.04	5.56	2.77	7.99	4.56	10.83	6.20	7.55	4.54	4.73	3.31	7.13	3.99
17. งานโยธาและช่างก่อ	2.40	4.09	4.45	6.86	2.12	3.11	3.05	5.66	3.50	4.69	2.26	3.23	2.01	3.31	3.14	3.61
18. งานโยธาและช่างก่อ	2.92	4.24	3.84	6.83	2.90	4.96	3.10	5.24	3.19	4.32	3.11	5.64	2.26	4.46	3.69	4.17
	12.32		15.79		10.58		14.14		17.52		12.52		9.00		13.96	
	50.5		60.6		48.62		59.46		58.27		54.25		48.58		54.57	

ตารางที่ 23 ปริมาณงานเฉลี่ยคิดเป็นชั่วโมงต่อสัปดาห์ของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่ม
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยจำแนกเป็นคณะวิชา

ประเภทของงาน	คณะวิชา ครุศาสตร์		คณะวิชา วิทยาศาสตร์		คณะวิชา มนุษยศาสตร์ฯ	
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D
<u>งานสอนและงานเกี่ยวกับการสอน</u>						
1. สอนนักศึกษาปกติ	9.41	5.17	9.88	4.72	8.89	4.48
2. พบนักศึกษานอกชั้นเรียนเกี่ยวกับการสอน และตรวจงาน	3.98	5.99	2.96	4.25	4.20	6.16
3. เตรียมการสอนเพื่อสอนนักศึกษา	4.55	5.91	4.96	5.62	4.29	5.43
4. เป็นวิทยากรพิเศษเป็นครั้งคราวใน วิทยาลัย	0.58	1.85	0.59	2.31	0.81	3.76
5. พัฒนาหลักสูตร	2.38	3.78	2.05	3.96	1.16	1.78
6. นิเทศการสอน	2.31	4.84	3.44	5.55	2.75	4.91
รวม	23.21		23.88		22.10	
<u>งานวิจัย และผลงานทางวิชาการ</u>						
7. งานวิจัย	2.21	3.92	0.87	2.26	0.84	2.02
8. ค้นคว้าเขียนตำราเขียนบทความและ บทความต่าง ๆ	1.59	4.21	0.97	2.81	0.86	2.91
รวม	3.80		1.84		1.70	

ตาราง 23 (ต่อ)

ประเภทของงาน	คณะวิชา ครุศาสตร์		คณะวิชา วิทยาศาสตร์		คณะวิชา มนุษยศาสตร์ฯ	
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D
<u>งานบริการทางวิชาการแก่สังคม</u>						
9. เผยแพร่ความรู้ทางวิชาการแก่สังคม เป็นวิทยากร	2.01	3.47	2.36	5.62	1.32	2.70
รวม	2.01		2.36		1.32	
<u>งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม</u>						
10. ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	0.06	1.18	0.94	2.93	1.74	2.94
รวม	0.67		0.94		1.74	
<u>งานบริหาร งานบริการ งานธุรการ และกรรมการ</u>						
11. งานบริหาร	3.79	7.85	2.92	7.50	2.58	8.15
12. งานบริการและธุรการ	3.98	5.67	4.54	6.96	4.28	7.89
13. งานกรรมการ	2.50	6.29	2.36	5.81	1.66	2.79
14. งานอาจารย์ที่ปรึกษา	1.41	2.80	1.42	1.54	1.31	1.11
15. งานกิจการนักศึกษา	1.15	2.88	1.01	2.73	1.94	3.99
รวม	12.74		12.25		11.77	
<u>งานอบรมครูและบุคลากรทางการ ศึกษาประจำการ</u>						
16. ฝึกอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษา	9.20	4.61	6.61	4.49	5.81	4.23

ตาราง 23 (ต่อ)

ประเภทของงาน	คณะวิชา ครุศาสตร์		คณะวิชา ศึกษาศาสตร์		คณะวิชา มนุษยศาสตร์ฯ	
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D
17. พบครูและบุคลากรประจำการนอก ชั้นเรียนเกี่ยวกับการสอนและตรวจงาน	3.77	5.09	2.13	4.70	2.40	5.00
18. เตรียมการสอนเพื่อสอนครูและบุคลากร ประจำการ	4.96		3.78		3.62	
รวม	17.93		12.52		11.83	
รวมงานทุกประเภท	100.36		53.79		50.46	

ตาราง 24 ปริมาณงานเฉลี่ยคิดเป็นชั่วโมงต่อสัปดาห์ของอาจารย์ในวิทยาลัยครู
กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยจำแนกอาจารย์ชาย อาจารย์หญิง

ประเภทของงาน	อาจารย์ชาย		อาจารย์หญิง	
	$\bar{x}$	S.D	$\bar{x}$	S.D
<u>งานสอนและงานเกี่ยวกับการสอน</u>				
1. สอนนักศึกษาปกติ	9.45	5.00	9.20	4.78
2. พบนักศึกษาออกชั้นเรียนเกี่ยวกับการสอนและ ตรวจงาน	3.12	5.20	4.72	6.01
3. เตรียมการสอนเพื่อสอนนักศึกษา	4.04	5.48	5.47	5.78
4. เป็นวิทยากรพิเศษเป็นครั้งคราวในวิทยาลัย	0.72	3.33	0.59	1.91
5. พัฒนาหลักสูตร	1.57	3.23	2.19	3.31
6. นิเทศการสอน	2.70	5.13	3.11	5.12
รวม	21.60		25.28	
<u>งานวิจัยทางวิชาการ</u>				
7. งานวิจัย	1.40	2.96	1.01	2.64
8. ค้นคว้าเขียนตำราเขียนบทความและบทวิจารณ์ ต่าง ๆ	1.37	3.99	0.72	1.80
รวม	2.77		1.73	
<u>งานบริการทางวิชาการแก่สังคม</u>				
9. เผยแพร่ความรู้ทางวิชาการแก่สังคม เป็นวิทยากร	1.87	4.41	1.86	3.56
รวม	1.87		1.86	

ตาราง 24 (ต่อ)

ประเภทของงาน	อาจารย์ชาย		อาจารย์หญิง	
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D
<u>งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม</u>				
10. ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	1.27	2.87	1.04	2.10
รวม	1.27		1.04	
<u>งานบริหาร งานบริการ งานธุรการ และ</u>				
<u>กรรมการ</u>				
11. งานบริหาร	4.50	9.51	0.82	3.10
12. งานบริการและธุรการ	4.20	7.15	4.39	6.79
13. งานกรรมการ	1.99	4.13	2.38	6.23
14. งานอาจารย์ที่ปรึกษา	1.22	2.07	1.62	1.50
15. งานกิจการนักศึกษา	1.47	3.73	1.33	2.61
รวม	13.38		10.54	
<u>งานอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ</u>				
16. ฝึกอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษา	7.02	4.33	7.14	4.70
17. พบครูและบุคลากรประจำการนอกชั้นเรียน เกี่ยว				
กับการสอนและตรวจงาน	2.37	3.68	3.28	5.12
18. เตรียมการสอนเพื่อสอนครูและบุคลากรประจำการ	3.69	4.30	4.68	5.81
รวม	13.08		15.1	
รวมงานทุกประเภท	53.97		55.55	

ตาราง 25 ปริมาณงานเฉลี่ยคิดเป็นชั่วโมงต่อสัปดาห์ของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่ม
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยจำแนกตามอัตราเงินเดือน

ประเภทของงาน	ระดับ 3 ต่ำกว่า 3000		ระดับ 4 3000-5000		ระดับ 5 5000-7000		ระดับ 6 7000 ขึ้นไป	
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D
<u>งานสอนและงานเกี่ยวกับการสอน</u>								
1. สอนนักศึกษาปกติ	9.16	5.14	9.44	4.72	9.78	5.02	8.06	4.87
2. พบนักศึกษานอกชั้นเรียนเกี่ยวกับการสอนและตรวจงาน	3.41	6.61	3.55	5.27	4.38	6.20	2.60	4.03
3. เตรียมการสอนเพื่อสอนนักศึกษา	1.66	3.05	4.55	5.34	5.30	6.08	3.39	5.31
4. เป็นวิทยากรพิเศษเป็นครั้งคราวในวิทยาลัย	0.16	0.57	0.76	3.43	0.68	2.53	0.47	1.47
5. พัฒนาหลักสูตร	0.66	1.23	2.04	3.53	1.80	3.20	1.29	2.76
6. นิเทศการสอน	2.83	4.91	3.20	5.11	2.42	4.83	2.89	6.07
รวม	17.88		23.54		24.36		18.7	
<u>งานวิจัยและผลงานทางวิชาการ</u>								
7. งานวิจัย	0.0	0.0	1.29	3.16	1.36	2.71	1.06	2.21
8. ค้นคว้าเขียนตำราเขียนบทความและบทวิจารณ์ต่าง ๆ	2.58	5.72	0.93	2.79	1.24	3.79	1.02	2.76
รวม	2.58		2.22		2.60		2.08	
<u>งานบริการทางวิชาการแก่สังคม</u>								
9. เผยแพร่ความรู้ทางวิชาการแก่สังคมเป็นวิทยากร	0.33	0.77	1.94	4.77	2.12	3.71	1.66	2.62
รวม	0.33		1.94		2.12		1.66	

ตาราง 25 (ต่อ)

ประเภทของงาน	ระดับ 3		ระดับ 4		ระดับ 5		ระดับ 6ขึ้นไป	
	$\bar{x}$	S.D	$\bar{x}$	S.D	$\bar{x}$	S.D	$\bar{x}$	S.D
<u>งานทำนุบำรุงศิลปะวัฒนธรรม</u>								
10. ทำนุบำรุงศิลปะวัฒนธรรม	1.58	3.44	0.85	1.80	1.48	3.23	1.29	2.60
รวม	1.58		0.85		1.48		1.29	
<u>งานบริหาร งานบริการ งาน</u>								
<u>ธุรการและกรรมการ</u>								
11. งานบริหาร	0.0	0.0	1.59	4.85	3.46	7.63	7.20	13.58
12. งานบริการและธุรการ	2.40	3.46	4.63	6.97	5.88	7.30	4.78	6.70
13. งานกรรมการ	0.50	1.00	2.66	5.94	3.16	4.54	2.85	3.33
14. งานอาจารย์ที่ปรึกษา	1.00	1.34	1.03	1.26	1.46	2.34	1.39	2.27
15. งานกิจการนักศึกษา	1.86	1.33	1.87	3.32	1.65	3.77	0.91	2.07
รวม	6.56		13.58		15.67		17.11	
<u>งานอบรมครูและบุคลากรทางการ</u>								
<u>ศึกษาประจำการ</u>								
16. ฝึกอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษา	8.58	5.79	7.63	4.53	6.99	4.31	4.90	3.93
17. อบรมครูและบุคลากรประจำการนอกชั้นเรียนเกี่ยวกับการสอนและตรวจงาน	4.50	6.31	2.72	4.27	2.89	4.62	1.87	2.48
18. เตรียมการสอนเพื่อสอนครูและบุคลากรประจำการ	5.75	8.15	4.50	5.11	3.88	4.79	2.97	3.56
รวม	18.83		14.85		13.76		9.74	
รวมงานทุกประเภท	47.76		56.98		59.93		50.53	

ตาราง 26 ปริมาณงานเฉลี่ยคิดเป็นชั่วโมงต่อสัปดาห์ของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่ม
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยจำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ

ประเภทของงาน	อาจารย์ 1		อาจารย์ 2		อาจารย์ 3		พศ.		รศ.	
	$\bar{x}$	S.D	$\bar{x}$	S.D	$\bar{x}$	S.D	$\bar{x}$	S.D	$\bar{x}$	S.D
<u>งานสอน</u>										
1. สอนนักศึกษาปกติ	9.47	4.81	9.48	4.49	7.68	5.33	9.72	3.48	2.00	2.82
2. พบนักศึกษาออกชั้นเรียนเกี่ยวกับ การสอนและตรวจงาน	5.65	5.46	6.00	5.71	4.00	4.51	5.45	6.43	3.00	4.24
3. เตรียมการสอนเพื่อสอนนักศึกษา	6.44	5.35	6.85	5.93	5.06	4.26	7.54	5.97	1.75	2.12
4. เป็นวิทยากรพิเศษเป็นครั้งคราว ในวิทยาลัย	0.77	3.53	0.58	2.26	0.37	1.08	1.09	2.70	0.75	0.70
5. พัฒนาหลักสูตร	1.73	3.34	1.89	3.29	1.25	2.01	2.72	3.55	0.0	0.0
6. นิเทศการสอน	3.08	5.11	2.58	4.78	3.62	8.89	3.09	4.30	1.00	1.41
รวม	27.14		27.38		21.93		29.61		8.50	
<u>งานวิจัย</u>										
7. งานวิจัย	1.25	3.26	1.08	2.06	0.81	2.10	4.36	5.76	3.50	0.70
8. ค้นคว้าเขียนตำรา เขียนบทความ และบทความวารสารต่าง ๆ	1.06	3.14	1.14	3.53	0.31	0.87	2.63	4.50	0.0	0.0
รวม	1.31		2.22		1.12		6.99		3.50	
<u>งานบริการทางวิชาการแก่สังคม</u>										
9. เผยแพร่ความรู้ทางวิชาการ แก่สังคมเป็นวิทยากร	1.91	4.88	1.77	3.22	0.56	1.09	4.36	6.29	3.00	1.41
รวม	1.91		1.77		0.56		4.36		3.00	

ตาราง 26 (ต่อ)

ประเภทของงาน	อาจารย์ 1		อาจารย์ 2		อาจารย์ 3		พ.อ.		ร.อ.	
	$\bar{x}$	S.D	$\bar{x}$	S.D	$\bar{x}$	S.D	$\bar{x}$	S.D	$\bar{x}$	S.D
<u>งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม</u>										
10. ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	0.87	1.99	1.52	3.09	1.00	2.09	0.18	0.60	0.0	0.0
<u>งานบริหาร งานบริการ งาน</u>										
<u>ธุรการและกรรมการ</u>										
11. งานบริหาร	1.42	4.66	3.80	8.34	7.78	16.00	4.54	9.07	20.00	28.28
12. งานบริการและธุรการ	3.66	6.80	4.93	7.13	3.56	6.69	2.45	5.37	0.0	0.0
13. งานกรรมการ	1.89	5.98	2.34	4.35	2.18	3.65	1.72	1.67	4.00	5.65
14. งานอาจารย์ที่ปรึกษา	1.28	1.26	1.53	2.34	0.87	1.54	1.09	0.70	0.0	0.0
15. งานกิจการนักศึกษา	1.37	3.41	1.58	3.46	0.37	1.25	0.54	1.03	1.00	1.41
รวม	9.60		14.23		14.85		10.34		25	
<u>งานอบรมครูและบุคลากร</u>										
<u>ทางการศึกษาประจำการ</u>										
16. ฝึกอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษา	7.81	4.68	6.54	4.29	5.74	3.89	7.63	4.29	0.0	0.0
17. อบรมครูและบุคลากรประจำการนอกชั้นเรียนเกี่ยวกับการสอนและตรวจงาน	2.85	4.51	2.73	4.33	1.75	2.38	2.27	3.34	0.0	0.0
18. เตรียมการสอนเพื่อสอนครูและบุคลากรประจำการ	4.53	5.31	3.75	4.73	3.43	4.44	4.00	3.49	0.0	0.0
รวม	15.19		13.02		10.92		13.9		0.0	
รวมงานทุกประเภท	56.04		60.14		50.43		65.38		40	

ตาราง 27 ปริมาณงานเฉลี่ยคิดเป็นชั่วโมงต่อสัปดาห์ของอาจารย์ในวิทยาลัยครูสุโขทัยออกเขียนเพื่อ
โดยเฉลี่ยตามตำแหน่งหน้าที่งานที่รับผิดชอบ

ประเภทของงาน	อัตราร		รวมอัตราร		หัวหน้า ระดับ 1		หัวหน้า ระดับ 2		หัวหน้า ระดับ 3		หัวหน้า บริหาร		อาจารย์		วิทยากร	
	X̄	S.D.	X̄	S.D.	X̄	S.D.	X̄	S.D.	X̄	S.D.	X̄	S.D.	X̄	S.D.	X̄	S.D.
<u>งานสอนและงานที่เกี่ยวข้องการสอน</u>																
1. สอนชั้นเรียนปกติ	0.0	0.0	5.07	3.83	7.44	3.08	10.75	4.76	3.33	4.16	7.90	4.16	9.66	4.98	9.72	5.23
2. ควบคุมชั้นเรียนสอนพิเศษเกี่ยวกับวิธีการสอนและตรวจงาน	0.0	0.0	.07	3.47	3.55	5.38	4.90	5.59	0.56	0.57	3.28	4.17	3.98	5.78	.27	2.45
3. รับผิดชอบการสอนพิเศษนอกชั้นเรียน	0.0	0.0	.92	3.59	4.22	6.20	5.58	6.00	1.00	1.00	2.71	4.14	4.99	5.67	3.36	4.34
4. รับผิดชอบการพิเศษเพิ่มเติมซึ่งกระทำในชั้นเรียน	1.00	0.0	0.38	0.75	0.11	0.33	0.69	2.17	0.0	0.0	0.25	0.50	0.78	3.31	0.13	0.42
5. ควบคุมชั้นเรียน	0.0	0.0	1.46	2.47	2.11	3.95	2.27	2.64	0.0	0.0	1.12	1.99	1.87	3.59	1.00	1.41
6. ควบคุมการสอน	0.0	0.0	1.07	3.32	3.11	5.10	2.94	3.77	0.0	0.0	2.40	4.24	2.88	5.15	6.35	11.27
	รวม		8.97		20.54		27.14		4.99		17.56		24.14		20.89	
<u>งานอื่นที่นอกเหนือจากงานสอน</u>																
7. งานพิเศษ	1.50	2.12	1.07	2.21	1.88	2.51	1.60	3.77	0.33	0.57	1.90	3.50	1.13	2.62	0.27	0.90
8. ควบคุมชั้นเรียนพิเศษ เช่นนอกเวลาและขอรับรางวัล	0.0	0.0	0.30	0.75	0.56	2.00	0.70	1.44	0.0	0.0	0.58	2.24	1.29	3.81	1.90	3.23
	รวม		1.37		2.54		2.30		0.33		2.58		2.42		2.17	
<u>งานบริการทางวิชาการแก่สังคม</u>																
9. รับผิดชอบด้านวิชาการต่าง ๆ เช่นวิทยากร	2.00	2.82	1.46	2.56	2.11	2.57	1.87	0.02	0.33	0.57	2.58	4.49	1.67	4.25	4.53	5.57
	รวม		1.46		2.11		1.87		0.33		2.68		1.67		4.63	

ปีงบประมาณ	งบลงทุน		งบดำเนินงาน		งบอุดหนุน		งบยืมเงิน		งบช่วยเหลือ		งบอื่น					
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ				
10. งบลงทุน	0.00	0.0	3.30	6.90	1.66	3.39	1.34	2.51	1.00	1.00	0.75	1.16	1.05	2.19	1.81	4.49
	0.0		3.30		1.66		1.34		1.00		0.75		1.05		1.81	
งบดำเนินงาน																
11. งบดำเนินงาน	32.00	7.07	25.23	13.14	20.88	10.30	4.60	6.39	14.33	17.55	2.21	5.72	0.68	3.40	2.63	5.14
	0.0	0.0	4.23	9.20	2.22	3.96	2.82	4.75	20.66	7.53	10.02	12.14	3.73	6.14	4.81	6.67
12. งบดำเนินงาน	7	1.41	4.61	8.15	4.11	3.75	1.34	2.00	2.66	2.51	2.15	3.86	2.06	5.52	1.81	2.13
	0.0	0.0	1.46	2.75	0.77	0.83	1.40	1.11	0.0	0.0	1.96	4.54	1.35	1.40	1.09	1.13
13. งบดำเนินงาน	0.0	0.0	4.61	9.31	0.66	1.32	1.30	2.08	0.66	1.15	1.93	4.73	1.28	2.84	0.81	1.15
	0.0	0.0	4.01		28.64		1.46		38.31		18.27		9.1		11.15	
งบอุดหนุน																
14. งบอุดหนุน	0.0	0.0	1.30	1.81	4.43	4.23	8.92	5.14	1.66	1.30	5.62	5.36	7.23	4.51	6.44	4.71
	0.0	0.0	0.61	1.70	1.55	1.66	3.03	4.67	0.0	0.0	2.40	3.44	2.92	4.53	1.72	2.45
15. งบอุดหนุน	0.0	0.0	1.61	3.40	2.00	1.73	4.90	6.07	0.0	0.0	3.96	5.72	4.17	4.71	4.09	5.02
	0.0	0.0	3.52		7.98		16.85		1.66		12.98		14.32		12.25	
16. งบอุดหนุน	43.5		58.76		63.47		60.96		46.52		54.92		52.7		52.90	
งบช่วยเหลือ																
17. งบช่วยเหลือ	0.0	0.0	0.61	1.70	1.55	1.66	3.03	4.67	0.0	0.0	2.40	3.44	2.92	4.53	1.72	2.45
	0.0	0.0	1.61	3.40	2.00	1.73	4.90	6.07	0.0	0.0	3.96	5.72	4.17	4.71	4.09	5.02
18. งบช่วยเหลือ	0.0	0.0	3.52		7.98		16.85		1.66		12.98		14.32		12.25	
	43.5		58.76		63.47		60.96		46.52		54.92		52.7		52.90	

ตาราง 28 ปริมาณงานเฉลี่ยคิดเป็นชั่วโมงต่อสัปดาห์ของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่ม
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยจำแนกตามวุฒิ

ประเภทของงาน	ปริญญาตรี		ปริญญาโท		ปริญญาเอก	
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D
<u>งานสอนและงานเกี่ยวกับการสอน</u>						
1. สอนนักศึกษาปกติ	9.35	4.79	9.61	4.87	5.00	5.43
2. พบนักศึกษานอกชั้นเรียนเกี่ยวกับการสอน และตรวจงาน	3.12	4.74	6.56	6.09	3.3	3.88
3. เตรียมการสอนเพื่อสอนนักศึกษา	3.69	5.10	8.35	5.83	3.6	4.08
4. เป็นวิทยากรพิเศษเป็นครั้งคราวในวิทยาลัย	0.69	2.33	0.81	3.47	0.70	1.25
5. พัฒนาหลักสูตร	1.37	2.58	2.15	3.75	1.20	1.87
6. นิเทศการสอน	2.28	5.57	2.58	4.81	1.70	2.31
รวม	20.50		30.26		15.50	
<u>งานวิจัยและผลงานทางวิชาการ</u>						
7. งานวิจัย	0.44	1.45	1.88	3.48	1.70	2.66
8. ค้นคว้าเขียนตำรา เขียนบทความและ บทความต่าง ๆ	1.06	4.02	1.18	2.70	0.60	1.34
รวม	1.50		3.00		2.30	
<u>งานบริการทางวิชาการแก่สังคม</u>						
9. เผยแพร่ความรู้ทางวิชาการแก่สังคม เป็นวิทยากร	1.47	3.95	2.20	4.29	1.70	1.56
รวม	1.47		2.20		1.70	

ตาราง 28 (ต่อ)

ประเภทของงาน	ปริมาณสุทธิ		ปริมาณโท		ปริมาณเอก	
	จำนวน	S.D.	จำนวน	S.D.	จำนวน	S.D.
<u>งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม</u>						
10. ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	1.27	2.51	1.12	2.70	0.20	0.42
รวม	1.27		1.12		0.20	
<u>งานบริหาร งานบริการ งานธุรการ และกรรมการ</u>						
11. งานบริหาร	1.43	5.28	4.06	8.65	12.1	16.92
12. งานบริการและธุรการ	5.72	7.92	5.43	7.08	1.20	0.63
13. งานกรรมการ	2.76	4.79	2.36	5.29	4.30	3.94
14. งานอาจารย์ที่ปรึกษา	1.91	1.24	1.46	2.27	0.80	1.31
15. งานกิจการนักศึกษา	1.88	3.27	1.46	3.53	0.10	0.31
รวม	13.7		14.77		18.50	
<u>งานอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ</u>						
16. ฝึกอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษา	6.6	5.91	6.44	6.06	3.50	4.08
17. อบรมครูและบุคลากรประจำการนอกชั้นเรียนเกี่ยวกับการสอนและตรวจงาน	2.71	3.91	3.10	4.65	1.60	2.27
18. เตรียมการสอนเพื่อสอนครูและบุคลากรประจำการ	3.89	4.70	4.24	5.23	2.90	2.84
รวม	13.20		13.78		8.00	
รวมงานทุกประเภท	51.64		65.19		46.20	

ตาราง 29 ปริมาณงานเฉลี่ยคิดเป็นชั่วโมงต่อสัปดาห์ของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่ม
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ประเภทของงาน	น้อยกว่า 10 ปี		10 ปีขึ้นไป	
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
<u>งานสอนและงานเกี่ยวกับการสอน</u>				
1. สอนนักศึกษาปกติ	9.44	4.93	9.33	4.87
2. พบนักศึกษาออกชั้นเรียนเกี่ยวกับการสอนและ ตรวจงาน	4.87	4.78	5.20	5.91
3. เตรียมการสอนเพื่อสอนนักศึกษา	3.86	4.48	4.93	5.98
4. เป็นวิทยากรพิเศษเป็นครั้งคราวในวิทยาลัย	0.50	1.97	0.77	3.23
5. พัฒนาหลักสูตร	1.72	3.40	1.85	3.20
6. นิเทศการสอน	3.23	4.99	2.63	5.18
รวม	23.62		24.76	
<u>งานวิจัยและผลงานทางวิชาการ</u>				
7. งานวิจัย	0.73	1.65	1.53	3.28
8. ถอดความเขียนตำรา ชี้นมทความและ บทความต่าง ๆ	1.04	3.10	1.15	3.44
รวม	1.77		2.68	
<u>งานบริการทางวิชาการแก่สังคม</u>				
9. เผยแพร่ความรู้ทางวิชาการแก่สังคม เป็น วิทยากร	1.65	4.33	1.97	3.95
รวม	1.65		1.97	

ตาราง 29 (ต่อ)

ประเภทของงาน	น้อยกว่า 10 ปี		10 ปีขึ้นไป	
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
<u>งานด้านบำรุงศิลปะวัฒนธรรม</u>				
10. ทำนุบำรุงศิลปะวัฒนธรรม	0.88	1.78	1.33	2.93
รวม				
<u>งานบริการ งานบริการ งานธุรการ และกรรมการ</u>				
11. งานบริหาร	1.31	4.37	3.99	9.08
12. งานบริการและธุรการ	3.72	7.19	4.54	6.88
13. งานกรรมการ	1.72	6.33	2.36	4.18
14. งานอาจารย์ที่ปรึกษา	1.18	1.14	1.48	2.17
15. งานกิจการนักศึกษา	1.22	2.95	1.51	3.52
รวม	9.15		13.88	
<u>งานอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษา</u>				
<u>ประจำการ</u>				
16. ฝึกอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษา	7.40	4.77	6.87	4.27
17. อบรมและบุคลากรประจำการนอกชั้นเรียน เกี่ยวกับการสอนและตรวจงาน	2.24	3.73	2.97	4.58
18. เตรียมการสอนเพื่อสอนครูและบุคลากร ประจำการ	3.91	4.42	4.14	5.23
รวม	13.55		13.98	
รวมงานทุกประเภท	50.62		58.60	

ปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

บทคัดย่อ

ของ

วันเพ็ญ สวนสวัสดิ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กระทรวงศึกษาธิการ

เพื่อเป็นจำนวนหนึ่งของการศึกษาระดับปริญญาตรี

ปริญญาการศึกษาด้านบริหาร

มีนาคม 2526

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาปริมาณงาน และเปรียบเทียบ ปริมาณงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยจำแนกตาม สถานศึกษา คณะวิชา เพศ อัตราเงินเดือน ตำแหน่งทางวิชาการ ตำแหน่งหน้าที่ งานที่รับผิดชอบ วุฒิและประสบการณ์การทำงาน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่แบบสอบถามแบบเติมข้อความ โดยให้ผู้ตอบเติมเวลาที่ใช้ในการทำงานประเภทต่าง ๆ ต่อสัปดาห์ กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยอาจารย์จำนวน 384 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ การหาค่าร้อยละของงานทุกประเภท ค่าเฉลี่ยเลขคณิต t - Test และ F - test

ผลจากการศึกษาวิจัยพบว่าปริมาณของอาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อพิจารณาโดยรวม อาจารย์มีปริมาณงานโดยเฉลี่ยสัปดาห์ ละประมาณ 54 ชั่วโมง เมื่อจำแนกเป็นประเภทของงานพบว่า ด้านงานสอน และงานเกี่ยวกับการสอนมีปริมาณงานโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 23 ชั่วโมง ด้านงานวิจัยและผลงานทางวิชาการมีปริมาณงานโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 2 ชั่วโมง ด้านงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมมีปริมาณงานโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 1 ชั่วโมง งานบริหาร งานบริการ งานธุรการและกรรมการมีปริมาณงานโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละ ประมาณ 12 ชั่วโมง ด้านงานอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการมี ปริมาณงานโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 14 ชั่วโมง และเมื่อเปรียบเทียบปริมาณ งานของอาจารย์ตามตัวแปรพบว่า อาจารย์ในแต่ละคณะวิชามีปริมาณงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และอาจารย์ที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันมีปริมาณงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจารย์ที่มีวุฒิ แตกต่างกันมีปริมาณแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนตัวแปรอื่น ปริมาณงานของอาจารย์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ อาจารย์ในวิทยาลัยครูกลุ่มภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือควรกระจายงานตามอย่างได้สัดส่วนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ
ในการทำงาน และอาจารย์ในวิทยาลัยครูควรยอมรับว่างานที่เป็นหน้าที่รับผิดชอบ
มิได้มีแต่การสอนเพียงอย่างเดียว แต่ยังมีส่วนอื่นได้แก่ งานด้านวิจัยและผลงาน
ทางวิชาการ งานบริการทางวิชาการแก่สังคม งานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม งาน
อบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ อันเป็นงานห้ามบทบาทหน้าที่ ตาม
พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พุทธศักราช 2518

Workload of Northeastern Teachers' Colleges Instructors

An Abstract

by

Wanpen Suansawat

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University
March 1985

The purposes of this research were to study and to compare the workloads of the Northeastern Teachers' Colleges instructors classified by colleges, faculties, sexes, salaries academic positions, job responsibilities, educational qualifications and working experiences.

The instrument used in collecting data was a questionnaire including completion about time used in various kinds of job per week. The subjects of the study consisted of 384 faculty members of the Northeastern Teachers' Colleges.

The data was analysed by using percentages, arithmetic means, the t - test and the F - test, and tests of significance at .05 level.

The findings were as follows : the average workloads of the Northeastern Teachers' Colleges instructors was 54 hours per week; transmission of knowledge 23 hours per week; acquisition of knowledge 2 hours per week : application of knowledge 2 hours per week : conservation and modification of cultural heritage an hour per week: services and administration 12 hours per week: and inservice training 14 hours per week. The instructors' workloads among the faculties were significantly different at the .05 level; instructors with different educational qualifications had significantly different workload at .01 level, and instructors with different experiences had significantly

different workload at .05 level. There were no significantly different workloads between the instructors with different colleges, sexes, salaries, academic positions and job responsibilities.

It should be suggested that the instructors of the Northeastern Teachers' Colleges should describe their responsibilities in order to get efficiently achievement, as well as they should accept their job descriptions not only teaching but also the jobs according to the roles of the college as stated in the Teachers Colleges Act of B.E. 2518.

ประวัติผู้วิจัย

การศึกษา

- พ.ศ. 2494 จบชั้นประถมศึกษาที่โรงเรียนเทศบาลอุทิศ จ.อุตรธานี
- พ.ศ. 2502 จบชั้นมัธยมศึกษาที่โรงเรียนสตรีราชินูทิศ จ.อุตรธานี
- พ.ศ. 2506 จบประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูงที่วิทยาลัยครูอุตรธานี
- พ.ศ. 2511 จบการศึกษามัธยมศึกษาที่วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร
- พ.ศ. 2527 จบการศึกษามหาบัณฑิตที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร

การทำงาน

- พ.ศ. 2512 - ปัจจุบัน เป็นอาจารย์วิทยาลัยครูอุตรธานี